РНТБ УзИНТИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 235 (2219). ШАНБА 6 ОКТЯБРЬ 1973 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

1973 Беш йиллик: ҳал қилувчи йил. Меҳнат вахтаси

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ КЎПЛАБ, СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

ЛАБЗИНЛАР СУЛОЛАСИНИНГ МИЛЛИОНЛАРИ

Тошкент тўқимачилик комбинатидаги Лабзинлар ишчи сулоласи Октябрь 56 йиллиги шарафига ўтказилаётган меҳнат вахтасини беш йиллик бошидан бери пландан ташқари тайёрланган бир миллион метр газлама билан бошлади.

Сулола бошлиғи Николай Алексеевич ва унинг ўғиллари Анатолий ва Михаил мастер ёрдамчилари бўлиб ишлашади. Улар битта тўқиш комплектига хизмат қилишади. Оила нормадаги 40 ўрнига 64 станокка хизмат кўрсатади. Бу комплектда ускуналарнинг бекор туриб қолишидан бирон тўқувчи топшириғини бажармаган ҳолни кўп йиллардан буён эслашмайди. Комплектда ишловчи барча ишчилар маҳсулотни фақат биринчи сортга топширишади, уларнинг ҳаммаси бир фикрда: Лабзинлар созлаган станоклар доимо аъло даражада ишлайди.

Николай Лабзин қирқ йил бурун комсомол чақириғи билан тўқимачилик комбинатини қуриш учун Тошкентга келган эди. Ишни дурадгорликдан бошлади, слесарь бўлиб ишлади, цехларга келган ускуналарни монтаж қилди. Сўнгра курсни тамомлаб, мастер ёрдамчиси бўлди. Фронтда жанг қилиб, яна тўқиш станоклари ёнига қайтди. Унинг турмуш ўртоғи Мария Ивановна пенсияга чиққунга қадар шу ерда, унинг комплектида ишлади.

Ўғиллари катта бўлгач, отаси уларни ўзига шогирд қилиб олди.

Ҳозир Лабзинлар комплекти комбинатдаги энг яхши комплектлардан бири ҳисобланади. Анатолий билан Михаил отасининг касбини худди мерос қилиб олганларидек биринчи классли уста бўлиб етишдилар. Улар учови тўла составда уч марта қолоқ комплектга ўтиб ишлаб, ҳар бир комплектни илғорлар қаторига олиб чиқдилар.

Ота билан ўғиллар мусобақалашиш тўғрисида шартнома тузишди. Ҳозирча Анатолий олдинда. Унинг сменаси энг кўп газлама тўқиб чиқарди. Смена ҳозиргача беш йил мобайнида тўқиб чиқарилиши лозим бўлган миқдорда газлама тўқиб чиқарди. Николай Алексеевич хизмат қилаётган смена 1975 йилнинг декабрь ойи ҳисобига маҳсулот бермоқда. Михаил эса тўрт йиллик программани бажарди. Лабзинлар пландан ташқари ишлаб чиқарилган миллион метр газламага еттинчи ноябргача яна камида юз минг метр газлама қўшишга аҳд қилишди.

— Бундай муваффақиятга эришувимизда устозимиздан миннатдормиз, — дейди Анатолий. — Отамиз бизни меҳнатга ҳалол ва ижодий муносабатда бўлиш руҳида тарбиялади.

В. ШЕВЦОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Болалар камзулига Сифат белгиси

Бугун

Устки трикотаж фабрикаси лобарларининг қувончига яна бир қувонч қўшилди. Улар болалар учун жундан тайёрлаган камзулга Давлат Сифат белгиси берилганлиги ҳақидаги хушхабарнинг шоҳиди бўлишди.

Корхона чеварлари ҳал қилувчи йилнинг қолган ойларида бундай камзуллардан 1000 дона ишлаб чиқаришга тайёрланмоқдалар.

Дастлабки муваффақиятдан илҳомланган фабрика коллективи яна иккита буюм — аёллар костюми билан эркаклар кўйлагини ҳам давлат комиссиясига Сифат белгиси учун тақдим қилди.

Бир корхона янгиликлари

26 МИНГ ЖУФТ ПОЙАФЗАЛ

1-пойафзал фабрикасида социалистик мусобақа яхши самара бермоқда. Пойафзалчилар сентябрь ойи ишлаб чиқариш планини муддатидан тўрт кун олдин бажаришиб, топшириққа қўшимча 36 минг жуфт пойафзал тайёрладилар. Шу билан улар йил бошидан буён планга қўшимча 335 минг сўмлик маҳсулотни савдо тармоқларига етказиб бердилар. Улар тиккан пойафзалларнинг 94—95 проценти биринчи сортга қабул қилинди.

ЯНГИ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

Фабрика қошида октябрь ойидан бошлаб янги билим даргоҳи — ўқув комбинати иш бошлади. Ҳозир унда 40 нафар йигит-қиз таълим олмоқда. Машғулотлардан кейин бўлажак ишчилар ишлаб чиқариш практикасини ўтказишмоқда.

Ёшлар келгуси йилдан бошлаб фабриканинг янгидан фойдаланишга топшириладиган ишлаб чиқариш цехларида малакали ишчи сифатида меҳнат фаолиятини бошлайдилар.

ИШЧИНИНГ ТЕЖАМ ФОНДИ

А. Ермолова фабриканинг биринчи цехида 1966 йилдан буён бичувчи бўлиб ишлайди. Касбига бўлган муҳаббат унга катта шуҳрат келтирмоқда.

Корхона машъали фабрикада биринчилар қатори беш йиллик маррасига етди. Ўтган даврда илғор бичиқчи 954 минг квадрат дециметр ҳар хил чарм маҳсулотини тежаб қолди. Ҳозир у 1976 йилнинг сентябрь ойи ҳисобига ишламоқда. Тежамкор ишчининг юзлаб ҳамкасблари ҳозир вақтдан ўзиб ишлашмоқда.

А. ИМИНОВА,
жамоатчи мухбиримиз.

Дастлабки машғулот

Куйбишев район партия комитети ҳузуридаги агитаторлар учун ташкил этилган доимий семинар ўз ишини бошлади.

Семинарнинг биринчи машғулоти қатнашчилари «Агитаторлар ишларини планлаштириш» тўғрисида доклад ҳамда «Совет Иттифоқи томонидан турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш ленинча принципларининг изчиллик билан амалга оширилиши» деган темада лекция тингладилар.

Шундан кейин агитаторлар «КПСС XXIV съезди томонидан ишлаб чиқилган тинчлик программаси ҳамда уни амалга ошириш» темаси бўйича агитацион-оммавий ишлар тажрибасини ўртоқлашдилар.

КАДРЛАРГА — ИҚТИСОДИЙ БИЛИМ

Бугун

Октябрь район партия комитетида партия сиёсий ўқуви ҳамда иқтисодий таълим системасида бошланадиган янги ўқув йилига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

Район саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва муассасаларининг партия ташкилотлари секретарлари ва бош инженерлар қатнашган семинарда кадрларга иқтисодий билим бериш бўйича янги ўқув йилига тайёргарлик масаласи муҳокама қилинди. Ана шу масала юзасидан район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари Е. Р. Инсман доклад қилди.

Шундан кейин иқтисодий ўқув системасининг пропагандистлари тажриба алмашдилар.

ЯНГИ БУНЁДКОРЛИКЛАР ЙЎЛИДАН

ГРУЗИЯ ССРга ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

Грузия Совет Социалистик Республикаси қардош халқларнинг ягона, бузилмас оиласида чинакам гуллаб-яшнади. Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган Грузия меҳнаткашлари саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият, халқ маорифини ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Грузия ССРнинг коммунистик қурилишга қўшаётган ҳиссаси партиямиз, Совет давлати томонидан муносиб равишда тақдирланди. Республика байроғида уч орден ярқираб турибди. 5 октябрда бу орденлар қаторига Ватаннинг яна бир мукофоти — Халқлар дўстлиги ордени тақиб қўйилди. Бошқа барча Совет Республикалари каби Совет Грузияси ҳам бу орденга ССР Иттифоқининг 50 йиллиги арафасида сазовор бўлган эди.

Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва республика Олий Советининг орден топширилишига бағишланган қўшма тантанали мажлисида Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзолари, республика Олий Советининг депутатлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият илғорлари тўпланишди. Грузия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Г. С. Дзоценидзе йиғилишни очиб, сўзлаган нутқида республика меҳнаткашлари Ватаннинг юксак мукофотини зўр хурсандлик билан, коммунизм ишига, жонажон КПССга, унинг ленинчи Марказий Комитетига чексиз садоқат ҳислари билан кутиб олганликларини айтиб ўтди.

Совет Иттифоқи ва Грузия Совет Социалистик Республикасининг Давлат гимнлари янграйди.

Грузия ССРнинг байроғи ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг эсдалик байроғи залга олиб кирилади.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини зўр хурсандлик билан Фахрий президиумга сайлайдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленкога сўз берилади.

А. П. Кириленко партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан мажлис аҳлини ва улар орқали республиканинг барча меҳнаткашларини ажойиб мукофот — Халқлар дўстлиги ордени билан чин кўнгилдан қутлади. Грузия ССР Совет Иттифоқини ташкил этиш ва мустаҳкамлашда, мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашда меҳнаткашларининг катта хизмат қилганликлари учун, коммунистик қурилиш ишига катта ҳисса қўшганликлари учун шу орден билан мукофотланган эди.

Тбилисига кела туриб, деди А. П. Кириленко, мен яна бир топшириқ олган эдим. Мен бу топшириқни хурсандлик билан адо этаётирман. Партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев шу ажойиб воқеа муносабати билан сизларни шахсан муборакбод қилишни ҳамда Грузиянинг коммунистларига барча меҳнаткашларига Ватанимиз бахт-саодати йўлида қилаётган меҳнатларида янги катта муваффақиятлар ва шахсий ҳаётингизда бахт-саодат тилашни мендан илтимос қилган эди.

Эндиликда шонли республикангизнинг байроғида иккита Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени билан бир қаторда Халқлар дўстлиги ордени ҳам порлаб турадиган бўлди. Бунга сизлар билан бирга барча совет кишилари сидқидилдан қувонадилар. Бу орден алоҳида маънога эга. У — партиямизнинг ленинча миллий сиёсати чинакам тантана қилганлигининг тимсолидир!

Экономикани ва маданиятни ривожлантиришда, одамларнинг маънавий ўсишида Ватанимиз эришган жуда катта муваффақиятлар шунинг натижасида қўлга киритилдики, Совет Иттифоқи халқлари ярим асрдан кўпроқ вақтдан бери коммунистик партия раҳбарлигида қон-қардош бўлиб, ягона социалистик интернационал оила бўлиб, ягона совет халқи бўлиб яшаб келмоқдалар, меҳнат қилмоқдалар ва ижод қилмоқдалар. Республикаларимизнинг ҳар бири ҳам буюк бунёдкорлик меҳнатида — коммунизм қуришда ўзининг қатнашаётганлиги билан ҳақли равишда фахрланади.

Грузия меҳнаткашлари барча халқларимизнинг ва аввало улуғ рус халқининг қардошлик ёрдамига таяниб тарихан қисқа муддат ичида қудратли замонавий индустрияни бунёд қилдилар, қишлоқ хўжалигини тубдан ўзгартирдилар, фан ва социалистик маданиятни ривожлантиришда жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Совет ҳокимияти йиллари давомида бу ерда илғор техника билан таъминланган мингдан кўпроқ корхона қурилди.

Булар орасида Рустави шаҳридаги катта металлургия ва химия заводлари, марганец рудасини қазиб чиқарадиган корхоналар комплекси, Кутаисидаги автомобиль заводи, Ботумидаги нефтни қайта ишлаш заводи, Тбилисидаги электровозсозлик заводи, Горидаги ип-газлама комбинати ва бошқа корхоналар бор. Революцияга қадар бутун бир йил ичида ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотига тенг келадиган саноат маҳсулоти ҳозир республикада тўрт кунда тайёрлаб берилмоқда.

Ҳозирги кунда Грузия магистрал электровозлар ва тез учар самолётлар, юк автомобиллари ва сув ости қанотли денгиз кемалари, металл қирқадиган станоклар ва башняли кранлар, минерал ўғитлар ва химиявий толалар, электрон-ҳисоблаш машиналари, аниқ асбоблар ва бошқа ўнлаб мураккаб саноат буюмлари ишлаб чиқармоқда. Грузия мевалари ва чойи, виноси ва тамакиси мамлакатимизнинг ҳамма жойида иззат ва ҳурматда.

Грузиянинг социалистик халқ хўжалиги — энг замонавий тармоқлар комплексидан иборат бўлиб, умумиттифоқ экономикасида муҳим ўрин олиб турибди.

Коммунистик партиянинг раҳбарлик фаолияти деди А. П. Кириленко, Совет Иттифоқидаги барча миллатлар ва элатларнинг бирлигини ва дўстлигини мустаҳкамлашда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Ленин васиятларига оғишмай амал қилиб келаётган партиямиз социализмнинг энг улкан ғалабаларидан бири бўлган бу дўстликни кўз қорачиғидай асрамоқда ва мустаҳкамламоқда.

Ўз-ўзидан маълумки, мамлакатимизда миллатлараро муносабатлар ҳамиша ривожланиб бормоқда. Бу — жонли, диалектик жараёндир. Партиямиз ССР Иттифоқини мустаҳкамлаш, мамлакатимиздаги барча миллатларнинг ҳар томонлама гуллаб-яшнашини ва бир-бирига аста-секин яқинлашувини таъминлаш йўлида қунт билан ишламоқда. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПССнинг XXIV съездида Марказий Комитет номидан қилган Ҳисобот докладида айтиб ўтганидек, «партия бундан буён ҳам барча меҳнаткашларни социалистик интернационализм руҳида, миллатчилик ва шовинизмнинг, миллий маҳдудлик ва кибрланишнинг ҳар қандай шаклдаги кўринишларига муросасиз бўлиш руҳида, барча миллатлар ва элатларни астойдил ҳурматлаш руҳида тарбиялайверади».

Партиянинг шу йўли изчиллик билан амалга оширилаётганлиги коммунизм қураётган Ватанимиздаги барча халқларнинг яхлит бирлиги янада мустаҳкамланишига ўзининг самарали таъсирини ўтказмоқда.

Сўнгра А. П. Кириленко партия XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш планларини амалга ошириш, жумладан, тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили топшириқларини бажариш борасида мамлакат саноати ва қишлоқ хўжалигида қилинган ишларнинг баъзи якунларига тўхталиб ўтди.

Совет Грузиясининг Халқлар дўстлиги ордени билан муносиб тақдирланган муваффақиятларини қўлга киритишда, деди у, республика коммунистларининг, партия ташкилотларининг хизмати катта. Грузия Коммунистик партияси ленинчи партиямизнинг йирик, жанговар отрядларидан биридир. КПСС Марказий Комитетининг содиқ ва ишончли таянчидир. Грузия Коммунистик партиясининг коммунистик қурилишнинг мураккаб вазифаларини моҳирлик билан ҳал қилиб бера оладиган сиёсий етук, тажрибали кадрлари бор.

КПСС Марказий Комитети республика партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш, улар ишининг формаларини ва методларини такомиллаштириш, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги ва ижтимоий ҳаётдаги активлигини ривожлантириш тўғрисида ҳар доим ғамхўрлик қилмоқда.

«Грузия Коммунистик партияси Тбилиси шаҳар комитетининг КПСС XXIV съезди қарорларини бажаришга доир ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори мана шу ғамхўрлик намуналаридан бири бўлди. Бу қарор бошдан охиригача партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятини ҳар томонлама кучайтиришга, бу ишни ҳозирги замон талаблари ва вазифалари даражасига кўтаришга қаратилган қарордир.

Грузия коммунистлари ва барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг бу қарорини XXIV съезд қарорларини амалга ошириш учун, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун олиб борилган курашнинг конкрет программаси деб зўр мамнуният билан маъқуллаганликлари бизга маълум.

КПСС Марказий Комитети ҳозирги вақтда республика партия ташкилоти Грузия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ва унинг бюроси олиб бораётган ҳар томонлама катта ишга ижобий баҳо бермоқда. Халқ хўжалигига партиявий раҳбарликни яхшилаш, партиявий ва давлат интизомини ошириш, кадрларнинг масъулиятини ошириш, идеология ишини кучайтириш, жамият манфаатларига зид бўлган ҳар қандай ҳодисаларни таг-томири билан йўқотиш борасида республикада амалга оширилаётган чораларни КПСС Марказий Комитети тўла равишда қўллаб-қувватламоқда.

А. П. Кириленко меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш зарурлигига алоҳида эътибор берди. Ўзларингизга маълумки, деди у, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев яқинда Тошкентда сўзлаган нутқида бу ғоят муҳим проблеманинг актуаллигини жуда ҳам уқтириб ўтди. Унинг бу тўғридаги кўрсатмалари республикангиз партия ташкилотларининг амалий фаолиятига бевосита алоқадордир ва уларнинг ҳар доим диққат марказида туриши лозим.

А. П. Кириленко халқаро аҳволнинг баъзи масалаларига муфассал тўхталиб ўтди. КПСС, Совет давлати кескинликни юмшатишга, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган актив, ташаббускор сиёсат ўтказиб келаётганлигини гапириб берди.

Ўзларингизга маълумки, деди сўнгра у, барча иттифоқдош ва автоном республикаларимизнинг, автоном областлар ва миллий округларимизнинг қилган хизматлари муносиб равишда тақдирланиб, улар Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотландилар. Социализмдан бўлак бошқа ҳеч қандай ижтимоий тузум бундай орденни таъсис эта олмас ва бундай орден билан бутун-бутун халқларни мукофотлай олмас эди. Бунинг учун маънавий ҳуқуққа эга бўла олмас эди. Бу ҳуқуқни, миллий тенгсизликка, зулмга, халқлар ўртасида ишончсизликка чек қўйган, халқларнинг ҳар томонлама тенглигини ва бирлигини барқарор қилган социализмгина ўзининг энг юксак орденлари қаторига Халқлар дўстлиги орденини ҳақли равишда киритди. Бугун мана шу орден Грузия Совет Социалистик Республикасига муносиб равишда топширилмоқда!

А. П. Кириленко СССР Олий Совети Президиумининг Грузия ССРни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини мажлис аҳлининг қизғин қарсаклари остида ўқиб эшиттирди ва Ватаннинг юксак мукофотини республика байроғига тақиб қўйди.

У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан Грузия ССРнинг ишчилар синфини, колхозчи деҳқонларини, зиёлиларини коммунистларини ва комсомолларини, ёшларини ҳамда революция, уруш ва меҳнат ветеранларини юксак мукофот билан яна бир марта қизғин муборакбод қилди. Биз, деди пировардида А. П. Кириленко, бу мукофот Грузия меҳнаткашларини коммунистик қурилишда янги бунёдкорликлар қилишга ва янги муваффақиятларга илҳомлантиришига аминмиз.

А. П. Кириленко нутқи давомида қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди.

Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе жавоб нутқи сўзлади.

Партия XXIV съездининг қарорларини ва КПСС Марказий Комитетининг шундан сўнгги пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида республикада қизғин иш олиб борилаётган бир даврда, деди у, Совет Грузияси Халқлар дўстлиги орденини қабул қилиб олмоқда. Республикадаги бу жараённинг ўзига хос хусусияти яна шу нарса билан ҳам белгиланадики, бу иш Тбилиси шаҳар партия комитетининг иши тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг маълум қарорини амалга ошириш белгиси остида олиб борилмоқда.

Бу қарорнинг хайрли таъсири Совет Грузияси ҳаётининг ҳамма соҳаларида ҳозирнинг ўзидаёқ сезилиб турибди.

Халқнинг муҳаббати ва эътирофидан кўра каттароқ мукофот бўлмайди деди сўнгра Э. А. Шеварднадзе. КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев мамлакатимизни Ленин йўлидан коммунизм сари олиб бораётганликлари учун грузин халқи ва республиканинг барча меҳнаткашлари уларга мана шу олий мукофот учун ўзининг меҳр-муҳаббатини, иззат-ҳурматини ва садоқатини йўллайди!

Биз Совет Грузияси Советлар мамлакатидаги қардош республикаларнинг буюк, сўнмас юлдузлар туркумида бундан буён ҳам муносиб ўрин олиб, бу туркумга ҳусн бериб туриши учун уни тағин ҳам юксак даражада ривожланган ва юксак маданиятли республикага айлантиришни ниятидамиз. Бизнинг жанговар шиоримиз шуки, Совет Грузиясини намунали Коммунистик республикага айлантирамиз! КПССнинг жанговар отрядларидан бири бўлган Грузия Коммунистик партияси СССРдаги барча халқларнинг дўстлигига ва мададига таяниб, бу вазифани ҳам шараф билан бажаришига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан Э. А. Шеварднадзе КПСС Марказий Комитетига, Марказий Комитет Сиёсий бюросини ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни, тўрт орденли Совет Грузияси ленинча халқлар дўстлигининг енгилмас қалъаси бўлиб қолади, деб ишонтирди.

Г. Димитров номидаги Тбилиси авиация заводининг йиғувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Асатиани, Анасеули чой совхозининг механизатори В. Г. Меунаргия, Грузия ССР Фанлар академиясининг академиги В. Д. Купрадзе, Тбилиси шаҳридаги 153-ўрта мактаб директори В. В. Куликова Ватаннинг юксак мукофоти учун Коммунистик партия ва Совет давлатига тантанали мажлис минбаридан туриб қизғин ташаккур сўзлари билан мурожаат қилдилар.

Улар Грузия барча совет халқларининг қардошларча ёрдами ва мададига таяниб коммунистик қурилишда мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришганлигини уқтириб ўтдилар. Нотиқлар совет халқининг революцион ва меҳнат традицияларига содиқ бўлган республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашадилар, ўзларининг бутун кучларини партия XXIV съезди қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга сарфлайдилар, деб ишонтирдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига ёзилган табрикномани баланд руҳ билан қабул қилдилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко шу куни Тбилисидан жўнаб кетди. (ТАСС).

* ЭРТАГА — ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

Шаҳримизнинг Октябрь районидаги 59-ўрта мактабда 2 мингга яқин ўқувчилар билим асосларини пухта эгалламоқдалар. Мактаб педагогик коллективида ўзининг илғор тажрибалари билан ҳурмат топган ўқитувчилар кўп. Сиз бу суратда мактабнинг илғор ўқитувчиларидан Сакобар Камолова ва Вера Кайсу ўртоқларни кўриб турибсиз. И. Глауберзон ва И. Сироткин фотоси.

Тонгги газеталарда

◆ Самотлор — Усть-Балик — Курган — Уфа — Альметьевск нефть қувури қурилишида алоҳида ўрнак кўрсатган СССР нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги қурилиш ва монтаж ташкилотларининг бир гуруҳ ишчиларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармони эълон қилинган.

◆ Германия Демократик Республикаси 24 йиллиги муносабати билан 5 октябрда Тошкентда Ўзбекистон пойтахти жамоатчилиги вакилларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. ГДР билан дўстлик совет жамиятлари Ўзбекистон бўлимининг раиси К. Яшин ГДРнинг босиб ўтган йўли тўғрисида, Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик алоқалари мустаҳкамланаётганлиги ҳақида гапирди.

Тантанали йиғилиш иштирокчилари Берлиндаги Германия — Совет дўстлиги жамиятлари Марказий правлениеси номига табрик телеграммаси йўлладилар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

⊙ БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг бинокорлари шу йил бошидан буён 50 минг квартирани фойдаланишга топширдилар. Росток, Галле ва Карл — Маркс — Штадт округларидаги бетон заводлари ва уйсозлик комбинатларининг коллективлари айниқса зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Республика химия саноатининг маркази бўлган Галле шаҳридаги барча янги уй-жойларнинг тўртдан уч қисми поток усулида қурилмоқда.

⊙ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон жамоатчилигининг кенг табақалари СССР билан Ҳиндистон ўртасида самарали ривожланаётган иқтисодий муносабатларга юксак баҳо бермоқдалар. Ҳиндистонда энг йирик бўлган Уттар-Прадеш штатининг Матҳура шаҳрида нефтни қайта ишлаш заводи қурила бошланганлиги, деб таъкидлайди Ҳиндистон матбуотининг нуфузли органлари, экономика соҳасида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашда янги муҳим омил бўлади. Бу завод Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилади. «Нэшнл геральд» газетаси ана шу воқеани шарҳлаб, завод Ҳиндистоннинг иқтисодий мустақилликка эришиши соҳасида, экономиканинг энг муҳим тармоқларидан бирида давлат сектори позицияларини янада мустаҳкамлаш учун ғоят катта аҳамиятга эга бўлади, деб ёзади.

⊙ БАЙРУТ. Исроилнинг уч қирувчи самолёти чоршанба куни Ливаннинг осмон чегарасига бостириб кириб, мамлакатнинг жанубий районлари устида разведка мақсадида паст учиб юрган. Исроил ҳарбий катерлари, деб хабар беради «Аш-шааб» газетаси, сўнгги кунларда Ливан соҳилларига бир неча марта яқинлашган.

Исроил Ливан чегаралари яқинида ва Сурия билан ўт очишни тўхтатиш линиясида ўз қўшинларини тўплаётганлиги тўғрисидаги маълумотлар ҳам келиб турибди. «Ал-Лива» газетасининг ёзишича, Тель-Авив кейинги кунларда ҳаво-десант бўлинмалари билан кучайтирилган бронетанк қисмларини чегара районларига келтириб қўйган. Исроилликлар Суриянинг босиб олинган территорияси бўлган Жўлан тепаликлари районига иккита бронетанк бригадасини ва оғир артиллерия батареяларини ҳам келтирган.

⊙ ДАМАШҚ. Сурия пойтахтининг кино уйида чет элда, шу жумладан Совет Иттифоқида таълим олган Сурия кинематографчилари яратган қисқа метражли бадиий фильмлар кўриги бўлди.

Кўрик қатнашчилари сириялик ёш режиссёр Нишар Аккад Москвада суратга олган фильм билан танишдилар. Бу фильм совет ёзувчиси В. Аксеновнинг «Тонгдан қош қорайгунча» асари асосида яратилган.

СССРда таълим олган сириялик ёш кинематографчиларнинг асарларига шу ерга ўтказилган мунозарада юксак баҳо берилди.

(ТАСС).

Уқитувчилар — фахримиз. Уларнинг сидқидил меҳнатларини ёшу-қари ҳар доим қадрлайди.
СУРАТДА: шаҳримиздаги илғор педагоглар (чапдан) У. Ниёзов, М. Янинов, Ҳ. Йўлдошева, ёш муаллима Л. Ҳакимова, М. Расулева, М. Мирзаев, С. Ориповлар.
Ю. Бутусов фотоси.

Эртага—ўқитувчилар куни

ЗИЁКОРЛАР ДАВРАСИДА

Бу кунни совет халқи фахр, завқ билан нишонлайди.
Шаҳримиз таълим-тарбия ўчоқларида кўп йиллардан бери сидқидилдан хизмат қилиб келаётган муҳтарам педагогларимиздан бир группаси, бир пиёла чой устида қизғин ва самимий суҳбатлашдилар.
Аёнки, қаерда уч-тўрт педагог бир жойга тўплангудек бўлса, суҳбат бола тарбияси, ўзлаштириш ва ёш авлоднинг келгусидаги истиқболи хусусида боради. Биз ўқитувчилар куни муносабати билан ҳурматли «оқшом»хонларни ушбу суҳбат мазмуни билан таништиришни лозим кўрдик.

Аввало, даврадагилар билан танишинг.

Муҳаббат Расулева — Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, шахсий пенсионер.

Ҳакимжон Ҳошимов — Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 22-мактаб директори.

Қудрат Аҳмедов — педагогика фанлари кандидати, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, Низомий номидаги Давлат педагогика институтининг доценти.

Соиб Орипов — Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 59-мактабнинг бош илмий бўлим мудири.

Мансур Мирзаев — Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 95-мактаб тил-адабиёт муаллими.

Муқаддам Қосимова — Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 59-мактаб бошланғич синф муаллимаси.

Зуҳра Ғаниева — 10-ишчи-ёшлар мактабининг директори, халқ маорифи аълочиси, кекса педагог.

Муҳаммаджон Солиев — Республика мактабгача тарбия педагогика билим юртининг илмий бўлим мудири. Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Нурмат Холмуҳамедов — Маннон Уйғур номли мактаб ота-оналар комитетининг раиси, 1918 йилдан бери КПСС аъзоси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер.

Учқун Раҳмонов — Республикада хизмат кўрсатган артист, Н. Островский номидаги шаҳар пионер ва ўқувчилар саройининг ходими.

Суҳбат ана шу илғор педагоглар даврасида ўтди.

Н. Холмуҳамедов: — Азиз зиёкор муаллима ва муаллимлар. Сизларни шодиёна кун-байрамингиз билан барча ота-оналар ва кекса коммунистлар номидан табриклайман. Келгуси ишларингизда янгидан янги муваффақиятлар тилайман. Биз, кексалар, ўқитувчилик касбининг машаққатларини ва унинг обрў-эътиборини яхши биламиз. Халқ маорифимизнинг юксалишига улкан ҳисса қўшган Ҳамза Ҳакимзода, Абдулла Авлоний, Шайхзода каби тўнғич маорифчиларимизнинг номларини ҳурмат билан тилга олар эканмиз, ҳозирги педагоглар авлодининг улар бошлаган хайрли ишни юксакликка кўтаришларида чин қалбимиздан тилакдош эканлигимизни билдирамиз.

Биз, ота-оналар педагогларимиз билан ҳамиша ёнма-ён, ҳамкор ва ҳамнафасмиз.

Ҳ. Ҳошимов: — Нурмат ота жуда тўғри ва ҳақ гапни айтдилар. Бизнинг аҳил ва ишчан педагогик коллективимизнинг ёш авлод тарбияси йўлидаги бутун ҳаракат, интилиш ва ишларида ота-оналаримизнинг муносиб ҳисса-улушлари бор. Мана, Нурмат ота 10 йилдан бери мактабимиз ота-оналар комитетига раислик қиладилар. У киши актив ота-оналардан, маҳалла фаолларидан иборат комитет ишини жонлантириб, улгурмовчи, интизомсиз ўқувчиларга таъсир ўтказиш ва ўзлаштириш, давомат, ахлоқ-одобни яхшилашда бизга жуда яқиндан ёрдам бериб келяптилар.

Мактабимизда интернационал дўстлик клуби мавжуд. Бизда 2-синфдан 10-синфгача фарзандларимиз араб тили ўрганадилар. Шу муносабат билан халқлар дўстлигига бағишланган кечалар, учрашувлар тез-тез ўтказиб турилади. Ёш авлодни интернационал дўстлик руҳида тарбиялашдек эзгу вазифани амалга оширишимизда Ленин номли, «Қаҳрамон» маҳаллаларининг раислари Р. Авазов, Э. Ҳошимов ўртоқларнинг ёрдамларидан миннатдормиз.

М. Расулева: — Мактаб педагоглари билан ота-оналар ҳамкорлиги хусусида яхши гаплар айтилди. Кези келганда шуни таъкидлаш керакки, бизнинг бутун бир авлодимиз педагоглардир. Пенсияга чиқдик. Энди «тинчгина уйда ўтирсак бўлаверади» демаймиз. Мен ўзим ишлаган 41-мактабга тез-тез бориб тураман. Аввало, мактабни, ҳамкасбларимни соғинаман. Қолаверса, дарс кузатаман. Ёш, кам тажрибали ўқитувчиларга ёрдам бераман. Баъзида айрим ўқувчиларнинг уйига боришга, ота-онаси билан бафуржа гаплашишга тўғри келади. Мактаб иши, таълим-тарбия жараёни кўп қиррали. Бунга бизга ўхшаш пенсионер ўқитувчилар ҳам ҳисса қўшишимиз, тажрибаларимиздан ёшларни баҳраманд қилишимиз керак.

М. Мирзаев: — Бу фикрга қўшиламан. Бола бир ниҳол. Қаёққа эгсангиз эгилади ва ўшандай ўсади. Мактабда таълим билан тарбия қўшиб олиб борилади. Уни бир-биридан ажратиш асло мумкин эмас. Шунинг учун, ҳам биз педагоглар ота-оналар ва кенг жамоатчиликнинг биз билан ҳамкорликларига, ёрдамларига таянамиз. Бусиз мумкин эмас.

Яна бошқа бир асосий масала. Совет мактаби янги даврга кирди: ўн йиллик ўрта мажбурий таълимга ўтилди. Янги программа ва дарсликлар асосида билим беришга киришилди. Энди ўқувчининг мактабдагина олган билими кифоя қилмайди. У уйда, ота-оналар назорати ёрдамида яна ўқиши, мутолаа қилиши, қунт билан дарс тайёрлаши керак. Бўлмаса, программа материалларини яхши ўзлаштиролмайди. Шунингдек, ўқитувчининг ҳам мавжуд билим ва педагогик маҳорати камлик қиляпти. Биз ҳам ўз билимимиз, педагогик маҳоратимизни ошириш устида тинмай ишлашимиз, изланишимиз зарурлигини бугунги ҳаёт талабининг ўзи кўрсатиб турибди. Бунинг учун курс ва семинарлар йил давомида ишлаяпти. «Ўқитувчи» нашриёти орқали янги-янги назарий-методик қўлланмалар нашр этилаяпти. Булар барчаси биз, педагогларга қилинаётган катта ғамхўрликлар ифодасидир.

Қ. Аҳмедов: — Ҳақиқатан ҳам, совет мактаби янги тараққиёт босқичига ўтди. Йилдан-йилга педагог кадрлар тайёрлашни яхшилаётган ва бу йўлда катта муваффақиятларни қўлга киритаётган Низомий номли Давлат педагогика институтининг профессор-ўқитувчилари мактаб билан мустаҳкам алоқада бўлиб, педагог кадрларни ғоявий, назарий ва методик бойишлари йўлида жонбозлик кўрсатиб ишлаяптилар. Биз шу билан фахрланамизки, институтимизнинг профессор-ўқитувчиларидан кўпчилиги дарслик авторларидир. Кўпгина кафедраларнинг доцент ўқитувчилари мактабларда ишлайдилар. Шу иш процессида мактаб ҳаётини чуқур ўрганиш билан бирга, мактаб ўқитувчиларига ёрдам ҳам берадилар. Дарсликларнинг мукаммал ва стабиль бўлишига эришиш учун биз келажакда мактаб билан алоқани яна ҳам мустаҳкамлаш ниятидамиз.

С. Орипов: — Чиндан ҳам, мактаб билан олий ва ўрта махсус педагогика ўқув юртларининг мустаҳкам алоқаларига эришиш катта ижобий аҳамиятга эга. Буни биз ўз иш тажрибамизда кўриб, қаноат ҳосил этдик.

Бизнинг мактабимизга Тошкент Давлат университети ва Низомий номли Давлат педагогика институтидан студент-практикантлар келишади. Улар бўлғуси ўқитувчилар. Бизнинг педагогик коллективимиз уларга иш ўргатишади. Айни вақтда практикантлар бизга ўқув-тарбияни ташкил этишимизда кўмакдош ҳамдирлар. Мен педколлективимиз фикрини ифодалаб, бу ўринда университетнинг педагогика кафедраси аъзоларидан, шахсан педагогика фанлари кандидати, доцент Раҳимжон Усмонов домладан миннатдор эканимизни айтмоқчиман. Ўртоқ Р. Усмонов мудирлик қилаётган кафедра аъзолари мактабимиз ўқитувчилари, ўқувчилари ва ота-оналар ўртасида талайгина маърифий-маданий тадбирларни амалга ошириб келишяпти, бой педагогик тажрибаларни баҳам кўришаяпти.

М. Қосимова: — Маълумки, бошланғич таълим умумий таълимнинг асоси. Ёш, навқирон ниҳоллар илк бор мактабга қадам қўйиб келар экан, ҳамма нарса уларга қизиқ ва баъзан ғайри табиий бўлиб кўринади. Биз, ўқитувчилар ана шунга эҳтиёт бўлишимиз керак. Болада ижобий ҳис-туйғу ҳосил этишга ҳамда уни тадрижий ривожлантира боришга эришишимиз зарур. Педагогика билим юртларининг студент-практикантлари, бўлғуси бошланғич таълим жонкуярлари буни дилдан ҳис этиб, практика даврида ҳам, иш даврида ҳам кичкинтойлар дунёқарашини шакллантиришдек ғоятда масъулиятли ва мураккаб масалага жиддий муносабатда бўлишлари керак.

М. Солиев: — Бизнинг таълим-тарбия бўстонимиз мактабгача тарбия масканлари учун кадрлар тайёрлайди. Юқорида айтилган қимматли фикрлар бизга ҳам дахлдор. Бир вақтлар билим юртимиз кичик бинода жойлашган, имкониятлар чекланган эди. Мана эндиликда ҳамма қулайликлар муҳайё этилган муҳташам бинода талабаларимиз билим олишаяпти. Педагог-тарбиячилар етиштиришдек фахрли бир вазифани адо этар эканмиз, ёшларни улуғ Ленин, Крупская, Калининнинг қимматли фикр ва ғоялари билан қуроллантиришга алоҳида эътибор берамиз.

З. Ғаниева: — Ушбу мўътабар давранинг иштирокчиси бўлаётганимдан жуда-жуда хурсандман. Мана, 20 йилдан ортиқ вақт ўтибдики, 10-кечки ишчи-ёшлар мактаби директориман. Она тили ва адабиётдан дарс бераман. Педколлективимиз ишчан, иноқ. Лекин кечки мактабда ишлашнинг ўзига хос хусусиятлари, мушкулликлари бор. Талабаларимиз кундузи ишлашади, кечқурун ўқишади. Таълим-тарбия ишини давримиз юксак талаблари даражасида ташкил этишимизда корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари ҳам бизга яқиндан ёрдам беришлари керак бўлади.

У. Раҳмонов: — Ҳа, чиндан ҳам, мактаб таълими фақатгина мактаб доирасида қололмайди. У мактабдан ташқарида ҳам турли восита ва усулларда давом этади. Мана, бизнинг Н. Островский номидаги пионер ва ўқувчилар саройини олайлик. Бу ерда мавжуд бўлган 35 та тўгаракка 3 мингга яқин ўқувчи жалб этилган. Яна 10 та клубимиз ҳам ишлаб турибди.

Биз мактаб педагоглари билан яқин ҳамкорликда иш олиб борамиз. Бугунги давранинг иштирокчиси сифатида мен қалби дарё, зиёкор ўқитувчиларимизни чин қалбдан табриклайман. Уларга сиҳат-саломатлик, фахрли касбкорларида янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

Суҳбатни **У. САЛОҲИДДИНОВ** ва **Т. РАСУЛЕВ** ёзиб олди.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

◆ Болаларни тарбиялаш — катта истеъдод, кенг ҳаётий билим талаб қиладиган буюк давлат ишидир.

М. ГОРЬКИЙ.

◆ Кимки ўқитувчиликни истар экан, у ўқувчининг эҳтиёжини тушуниб олиши, унинг дилидагини билиб олиши лозим.

К. О. УШИНСКИЙ.

◆ Уқитувчи боладан ҳақиқий инсон яратади.

В. Г. БЕЛИНСКИЙ.

◆ Тарбиянинг вазифаси — болаларни ҳозирги вақтда ҳаётимизни хунук ва сунъий қилиб турган сон-саноқсиз, майда-чуйдалардан, бемаъниликлардан нафратланишга, ҳаётни соддалаштиришга ва унинг битмас-туганмас бойликларини очишга ўргатишдир.

Н. К. КРУПСКАЯ.

◆ Педагог ўқиши керак, лекин ўқита туриб, ўқиши керак... У ана шундай қилганида кун сайин нуроний, пок, коммунистик жиҳатдан аҳлоқли бўлиб боради.

◆ Педагог — ёш авлодга асрлар бўйи тўпланган энг яхши нарсаларни сингдирувчи ва уларни ёмон нарсалардан асраб қолувчи кишидир.

А. ЛУНАЧАРСКИЙ.

◆ Яхши ўқитувчи бўлмоқ учун ўзинг ўқитаётган нарсага меҳр қўймоқ ва ўзинг ўқиётганларни севмоқ керак.

В. О. КЛЮЧЕВСКИЙ.

◆ Уқитиш энг нозик санъат.

◆ Жаҳонда абадий бўлган учта касб бор. Биринчиси — деҳқончилик. Иккинчиси — шифокорлик. Учинчиси —ўқитувчилик.

Инсоният пайдо бўлибдики, ер ҳайдаган, дон сепган, ризқ-рўзини тўплаган. Инсоният борки, шундай бўлади.

Одамзод пайдо бўлибдики оғриган, шифо топган. Инсон борки, шундай бўлади.

Инсон туғилибдики, ўқиган, ўқитган, таълим олган, сабоқ берган. Инсоният мавжудки, шундай бўлиб қолади.

◆ Ўқитувчилик ҳам бошқа касблардек машаққатли касблардан. Одам боласини камолга етказиш, оқу-қорани танитиш, жамият учун фойдали шахс қилб тарбиялашнинг машаққатлилигини билиш учун биринчидан — ота ёки она, иккинчидан муаллим бўлиши керак.

132-ўрта мактаб ўқитувчиси **А. РАСУЛЕВ** тўплаган.

Ленин районидаги 110-мактаб. Синфлар сув қуйгандек жим-жит. Уқувчилар математикадан контроль иши ёзишмоқда. Уқувчилар мураббийси Мухамиля Ёқубова оҳиста қадам ташлаб парталар оралаб юрибди. Бу дарс одатдаги машғулотлардан ҳеч қандай фарқ қилмасада, мураббия ўқувчилар дафтарига синчковлик билан кўз югуртирмоқда. Бундан мақсад — ўқувчилар айтилган ҳамма нарсани тушуниб олдиларми, йўқми, ана шуни билишдир.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Ишчи минбари

ДАҚИҚАЛАР ҚАДРИ

◆ **ИШЧИ ВАҚТИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИБ.**
◆ **МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ**
◆ **МАСЪУЛИЯТНИ ҲИС ЭТИБ**
◆ **ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ.**

2-тикув цехида мен билан бирга нуроний бир рус аёли меҳнат қилади. Унинг исми-фамилияси Анастасия Соколова. Биз тантанали равишда уни пенсияга узатганимизга анча бўлди. Самарали меҳнати эвазига оладиган пенсияси бахтиёр турмуш кечиришга етарди, албатта. Лекин Анастасия опа ўз тинчлигини кўзламади. Кишиларга, юртимизга бирор фойдам тегсин деган умидда у ўз қадрдон корхонасидан, ҳамкасбларидан айрилмади.

Ветеран бу тикувчига ҳавас қиламан. Унинг ҳар бир ҳатти-ҳаракати, юриш-туриши, шогирдлари учун куйиб-пишиши оддийгина тикувчилик касбимга бўлган меҳр-муҳаббатни янада мустаҳкамлайди.

Фирмага ишга келганимга 13 йил бўляпти. Дастлабки кунданоқ у мени онадек меҳрибонлик билан қарши олди. Билмаганларимни меҳр билан ўргатди. Ҳаммасидан ҳам мен устозимдан касбини ардоқлашни ўргандим.

Мен ишлаётган участкада асосан эркаклар пальтоси тикилади. Коллективимиз цехдаги хотин-қизлар пальтосини тикиш участкасининг чеварлари, шунингдек, 4, 6-цехларнинг лобарлари билан мусобақадош. Узаро беллашиб ишлаш биз чеварларга яхши натижаларни қўлга киритишга имкон бермоқда. Ҳар куни цехимизда 550 та эркак ва хотин-қизлар пальтолари тикилиши керак. Биз бу топшириқни 600 тагача етказиб бажараяпмиз. Ёнма-ён туриб ишлаётган ҳамкасбларимнинг деярлик барчаси ҳам ҳар доим кунлик нормаларини ортиғи билан бажариб келмоқда.

Шу кунларда мен тўққизинчи беш йиллик охирги йилининг май ойи ҳисобига ишламоқдаман. Ёшлар билан бўлган учрашувларда кўпинча мендан вақтдан ўзиб ишлашнинг сири нимада? — деб сўрашади. Уларга ҳар сафар мен: ўз касбимни юракдан севишда, бирор минут иш вақтини бекор ўтказмасликда деб жавоб бераман. Буни мен ўз тажрибамдан айтаяпман».

Ҳар доим иш бошланишидан 15—20 минут олдин келаман. Иш жойимни дил қувнайдиган ҳолга келтириб, дастгоҳимнинг созлигини яна бир карра кўздан кечириб, машинамни шай қилиб қўяман.

Иш бошландими, бирор дақиқа вақт беҳуда кетмайди. Борди-ю, ишим тугаб қолгудек бўлса, ёнимда тер тўкишаётган ҳамкасбларимга ёрдамга ошиқаман. Мендаги тиниб-тинчимаслик одати ишдаги муваффақиятимни таъминлаётгандир, балки.

Вақтдан ўзиб ишлаётганлар фирмамизда кўпчиликни ташкил қилади. 140 чевар ўз шахсий меҳнат календарида 1975, 428 киши эса 1974 йилни кутиб олганларига кўп вақт бўлди. Социалистик мусобақа пешқадамлар сафини тўхтовсиз ортиб боришига асосий восита бўлиб хизмат қилмоқда.

Қадрласанг қадринг ошар дейди халқимиз. Биз чеварлар ишчи вақтини қадрлаб, унинг ҳар бир лаҳзасидан оқилона фойдаланишимиз фирмамиз муваффақиятини таъминлаяпти. Ҳал қилувчи йилнинг ўтган тўққиз ойида планга қўшимча реализация қилган маҳсулотимиз бир миллион сўмдан ошиб кетди.

Бир неча номдаги кийим-кечакларимизни Давлат сифат белгиси билан тайёрланаётганлиги, буюмларимизни мижозлари томонидан севиб харид қилиниши биз чеварлар зиммасига янада катта масъулият юклайди. Шунинг учун тайёрлаётган маҳсулотимиз сифатини аъло даражада бўлиши ҳар доим чеварлар диққат марказида.

Бу йил 47 миллион 400 минг сўмлик маҳсулотимиз билан харидорларни хушнуд этишимиз лозим. Бу вазифа муваффақиятли бажарилмоқда.

Ҳ. ЖУРАЕВА,
«Қизил тонг» тикув фирмасининг чевари, коммунистик меҳнат зарбдори.

Жаҳон ойнаси

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК МИССИЯСИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош министри Индира Гандининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев Ҳиндистонга расмий дўстлик визити билан келади деган хабар Ҳиндистон жамоатчилиги ва матбуотининг диққат марказида турибди. Бу визитга сиёсий обзорчилар Совет — Ҳиндистон дўстлик алоқаларини ҳамда улар ўртасидаги самарали ҳамкорликни ҳар иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати ва ялпи тинчлик манфаатлари йўлида тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлаши лозим бўлган тинчлик ва дўстлик миссияси деб баҳо бермоқдалар. Деҳлидаги мўътабар «Таймс оф Индиа» газетаси бу визитнинг катта сиёсий аҳамияти борлигини уқтириб, у СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида 1971 йилнинг августида имзоланган ва икки халқ ўртасида узоқ муддатли дўстона муносабатларнинг ишончли негизи бўлиб қолган шартноманинг руҳига тўла равишда мос бўлиб тушади, деб таъкидламоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг мустаҳкам тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун олиб борилаётган курашдаги катта хизматлари эътиборга олинганда, деб ёзади газета, Л. И. Брежневнинг бу визити айниқса катта аҳамият касб қилади. КПСС ва Совет ҳукуматининг куч-ғайрати туфайли, Л. И. Брежневнинг АҚШ, Германия Федератив Республикаси ва Францияга қилган визитлари туфайли, деб ёзади «Пэтриот» газетаси, «Европада ва бутун дунёда кескинликни юмшатиш даври бошланди. Эндиликда бу давр Осиёда ҳам бошланиши керак».

(ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАР МАНФААТИ ЙЎЛИДА

БОГОТА. Колумбия Коммунистик партияси мамлакат транспорт компаниялари эгаларининг жамоат транспортида кира ҳақини оширишга эришиш йўлида қилаётган ҳатти-ҳаракатларини қатъий қоралади. Компартия Марказий Комитети ижроия комитетининг бу ерда эълон қилинган баёноти ҳукуматни шаҳар транспортидан фойдаланиш тарифини оширмасликка, ёқилғи нархини кўтармасликка, шу билан бирга бу сектордаги шофёрлар учун 8 соатлик иш куни ва иш ҳақи минимуми белгилаб қўйишга чақирган.

(ТАСС).

ҚИШ ҚАТТИҚ КЕЛАДИ

ЛОНДОН. Об-ҳаво қандай бўлишини олдиндан айтувчилар бу тўғрида қандай хабар беришларидан қатъий назар, яқинлашиб келаётган қиш кўпгина инглизлар учун бултурги йиллардаги қишга қараганда анча қаттиқроқ бўлиши ҳозирнинг ўзида ҳам сезилиб турибди. Бунинг сабаби шуки, нефть ёқилғи етишмаётир. Бу эса энг катта капиталистик мамлакатларга таҳдид солиб турган ва энергетика ғоят етишмаётганлигидан келиб чиқаётган тангликнинг Англиядаги кўринишларидан биридир.

Қийинчиликлар яқинлашиб келаётганлигини пайқаётган нефть кооперациялари ўзларининг янги мажбуриятларини бажариш у ёқда турсин, ҳатто зиммаларидаги мавжуд мажбуриятларни ҳам бажармасликларини сезиб, биринчи қадам тариқасида мамлакатда нефть маҳсулотларни реклама қилишни тўхтатдилар.

Мамлакатда нефть ёқилғини тақсимлаш билан шуғулланувчи энг катта воситачилардан бири бўлган «Чарригтон» фирмаси ўз доимий мижозларининг рўйхатини ҳозирнинг ўзидаёқ қисқартириб қўйди. Майда фирмаларнинг кўплари фаолиятларини тўхтатишга мажбур бўлдилар.

Лондон матбуотининг хабарига қараганда, ҳукумат ёнилғини ўлчовли қилиб тақсимлаш планини ишлаб чиқди.

(ТАСС).

Унутилган одамлар

«Яҳудийлар Венада. Улар бу ердан кетиб, бошқалари келиб туришади». «Вашингтон пост» газетаси Хью Маллигэннинг шу сарлавҳали мақоласини босиб чиқарди. Новости матбуот агентлиги мазкур мақолани баъзи қисқартиришлар билан газетхонлар эътиборига ҳавола қилади.

Жуда қисқа муддат мобайнида миллионлаб яҳудий Вена шаҳри орқали ўтди. Шу сабабли Россиядан жўнаб кетган яҳудий Мейер Фридман ва Россияга қайтиш учун уринаётган яҳудий Александр Шапошникнинг бир вақтнинг ўзида шу шаҳарда бўлиб қолиши сира таажжубланарли ҳол эмас.

Фридманлар оиласи ўзининг лаш-лушини автобусга ортди. Автобус Дунай кўприги орқали ўтди. Бу кўприкка яқин ерда, атиги бир неча квартал нарида касби-кори қассоб, лекин ҳозир кунига бир неча соатгина машина ҳайдовчи бўлиб ишлаётган иккинчи бир яҳудий — Александр Шапошник яшаётган эски ғиштин бино жойлашган. Бу яҳудий Совет Иттифоқига қайтиш учун рухсат олиш умидида.

Тахминан 360 яҳудий Россияга қайтиш учун Исроилдан жўнаб кетди. Лекин, ўтган йили 31 кишигина рухсат олишга муяссар бўлди. Шапошник Исроилда ўзи таниган яҳудийларнинг 95 проценти Россияга қайтишни истаётганини айтди.

Мальцгассе кўчасидаги 1-уй Россияга қайтиш учун уринаётган яҳудийларни қамраб олган умидсизликни гўё ўзида гавдалантираётгандек бўляпти. Вена шаҳрининг иккинчи округида бунақанги жуда эскирган бинони топиш қийин. Тўрт қаватли бу иморатнинг ғиштлари устидаги шувоқлар нураб кетган, дераза ромлари чириган, кир қуритиш учун ҳамма ерга арқонлар боғлаб қўйилган.

Уйнинг барча даҳлизлари қоронғи ва заҳ, пиширилган карам ҳиди келади ва кран оқаётганлигидан кўлмаклар ҳосил бўлган. Шапошник Исроилдан жўнаб кетган бошқа яҳудий оилалари билан бирга кичик хонада бир йилдан буён яшаб келяпти. Бунда яшовчилар учун ҳеч қандай қулайликлар йўқ, уларнинг ҳаммаси учун бир конфоркали плита ва даҳлизда битта водопровод жўмраги бор, холос.

«Ёрдам беринглар, — дея илтимос қилади у яҳудийча гапириб девор ва кўрпа-ёстиқ жилдларидаги кана изларини кўрсатаркан бизга пул эмас, Россияга қайтиш учун рухсат керак».

«Шу турар жой учун бир ойига 150 шиллинг пул тўлаймиз, ҳожатхона йўқ», — деди кир кўйлак кийган аёл шип ва деворларга ёпиштирилган гулқоғозлардаги ҳўл доғларни кўрсатаётиб. У бу ерда онаси билан бирга салкам икки йилдан буён яшаяпти.

«Биз икки жаҳон овораси бўлиб қолдик, — деди Шапошник, — Исроилга кетиш учун Совет паспортларимизни топширдик, ҳозир эса Исроилдан жўнаб кетгач, Россияга қайтиш учун рухсат берилишини кутавериб кунлар ҳисобидан янглишиб кетдик...

Бошқалар унинг сўзини маъқуллашди.

Шапошник бу гуруҳ фикрини ифодаловчи бўлиб қолди.

«Мен Россияда яшаётган оиламга Исроилда тирикчилик қилиш қийин ва улар бу ерга келмаслиги керак деб хат ёзганим учун 11 ой Исроилда қамоқхонада ётдим. У қўл кишанлари қолдирган изларни кўрсатди. «Менинг ҳамма буюмларимни эса мусодара қилишди, — деди у ғазабланиб, — уларни қайтариб олиш учун икки марта пул тўлашга тўғри келди. Шапошник тўшак тагидан қизил муқовали кичкина ён дафтарчасини олди.

«Мана кўринг, менинг у ердан чиқиб кетишим учун 4000 доллар тўлашга тўғри келгани бунда ёзиб қўйилган». Шу ерда турган иккинчи бир киши ўз ён дафтарчасига 2500 доллар деб ёзилган рақамни кўрсатди. Бошқалар ҳам ўз хоналарига кириб, шунақа рақамлар ёзилган ён дафтарчаларини олиб чиқишди...

Автобус кўчиб келганларни жойлаштирадиган лагерга айлантирилган Шинау қасрининг яхши қўриқланаётган дарвозаси олдига келиб тўхтади. 400 акрлик бу ер-мулк қачондир император Франц Иосифнинг севимли ов қилиш жойи бўлган. Ҳозир бу ер қочоқларни жойлаштириш билан шуғулланувчи Исроил маъмурлари томонидан ижарага олинган.

Тиканли сим билан ўраб олинган ва қўриқловчи овчарка ити бўлган австриялик полициячилар кеча-кундуз патруллик қилаётган бу лагерь бир вақтнинг ўзида 250 муҳожирни сиғдира олади. Улардан баъзилари бу ерда фақат бир кечагина ётади, бошқалари эса ўша куниёқ Исроилга жўнаб кетади. Мейер Фридман ҳам бугун кетяпти. Фридман Тель — Авивга томон учадиган самолётга чиқаётган вақтда Александр Шапошник: «Исроилдаги кишилар томомила бошқача, менга бегона кишилардир. Мен уйимга қайтишни истайман, менинг уйим —Россия» деб қайта-қайта такрорлайди.

Булар унутилган икки кишидир. Улардан бири уйига қайтишни, иккинчиси тезроқ Исроил билан учрашишни орзу қилади.

(«Вашингтон пост» — АПН).

(ТАСС).

Рақамлар ҳикояси

◆ Республикамизда 180 минг ўқитувчи ишлаб турибди.

◆ Республикамизда ги мактабларнинг 85 проценти қишлоқларда жойлашган бўлиб, уларда мактаб ўқувчиларининг 70 проценти таълим олмоқда.

◆ Республикамиз аҳолисининг тўртдан бир қисми парталарда ўтирибди, яъни 1 сентябрь куни 3 миллион 400 минг бола машғулот бошлади.

◆ Ҳозир республикамизнинг олий ва ўрта мактабларида 83 мингдан кўпроқ студент таълим олмоқда.

◆ Ҳозир мамлакатимиздаги 825 олий ўқув юртида 4 миллион 600 мингдан кўпроқ студент ўқимоқда.

С. РИЗАЕВ тўплаган.

ШАНБА ОҚШОМИ

Ўз-ўз ўрганиб доно бўлур...

⊙ Ҳаё — қалбнинг ҳақиқий кўзгусидир.

⊙ Мулойимлик ва тадбир билан ишлаш мумкин бўлган бир юмушни қўполлик ва тадбирсизлик билан бажариш нодонликдир.

⊙ Ҳеч бир иш ғайрат ва жасоратсиз бўлмайди, аммо жойида ишлатилмаган ғайрат ва жасоратдан маъно чиқмайди.

* * *

⊙ Ота-онангизга қандай муомала қилсангиз, келажакда фарзандингиздан шундай муомала кўрасиз. Бунга бир мисол:

Бир йигит кўзлари хираланган, овқат еганда қўллари қалтирайдиган қари отасининг иззат-ҳурматини бажо келтирмасди.

Бир кун чол бечора қўли титраб, ош сузиб берилган косани тушириб синдирди, буни кўрган келини нордон сўзлар айтиб, унинг кўнглини вайрон қилди. Шундан кейин, йигит отасини ҳовлининг бир чеккасидаги зах уйга кўчирди, отанинг ҳолидан хабар олмай қўйди. Келин эса эри келтириб берган ёғоч косада қайин отасига овқат бера бошлади. Ўғли ва келинининг бу хил ярамас муомалаларидан кўнгли озор топган ота вафот этган кампирини эслаб, баъзан ўксиниб-ўксиниб йиғларди. Унинг фақат беш-олти ёшли неварасигина тасаллигоҳи эди. Бола бобосининг ёнига келиб ўтирарди, маъсумона сўзлари, ёқимли қилиқлари билан бобосини кулдириб, унинг қайғу-аламларини енгиллатарди.

Бола бир куни қўлига пичоқ олиб, бир ёғочни йўниб ўтирарди. Шу пайтда адаси келиб қолди. Ўғлининг ёғоч йўниб ўтирганини кўриб: «Ўғлим, нима қиляпсан?» деб сўради. Ўғли югуриб келиб адасини кучоқлаб олди ва эркаланиб айтди:

— Адажон, сиз бувамга ёғоч коса келтириб берган эдингиз-ку, ойим ўша косада бувамга овқат берапилар, мен ҳам ёғоч коса ясаяпман, катта бўлганимда ойим билан сизга шу косада овқат бераман.

Ўғлининг сўзи йигитга қаттиқ таъсир қилди. У кўз ёши қилиб, отасининг ҳузурига келди, тиз чўкиб, узр сўради, қучоқлаб-ўпиб, унинг кўнглини кўтарди. Дарров уни ўзи турган уй ёнидаги иссиқ хонага кўчирди, ҳар вақт отасининг ҳолидан хабар олиб турди, у билан бирга овқатланди. Келин ҳам қайин отасининг иззат-ҳурматини ўрнига қўя бошлади. Ўғли ва келинининг бу ишларидан хурсанд бўлган ота:

— Ўғлим ва келиним, мана энди кўнглим қайғу-аламдан озод бўлди, сизлардан розиман, шу кичкина қўзичоғим сизларни ғафлат уйқусидан уйғотди, — деб неварасини тиззасига ўтқазди ва юз-кўзларидан ўпиб эркалади.

* * *

⊙ Кишиларга хайрихоҳ бўлган одам ўз турмушидан хурсанд бўлиб хур ва масъуд яшайди.

⊙ Ваъдага — вафо, насибага — ризо, ҳар бир бахтсизликка қарши чидамли бўлиш, ҳақиқат ва тўғриликка риоя қилиш инсониятнинг асосий таянчларидан саналади.

⊙ Ёшлик — бир бепарволик, йигитлик — бир мусобақа, қарилик эса таассуфдир.

⊙ Очкўзлик, ҳирс қўйишлик таъвозуликдан маҳрумлик нишонидир.

* * *

⊙ Қадимги Эрон ҳукмдори Ануширвон машҳур донишманд вазири Бузуржмеҳрдан сўради:

— Ҳақиқий ва самимий дўст ким?

Донишманд жавоб берди:

— Ҳақиқий дўст сенинг яхши ишларингга ёрдам беради ва ёмон йўллардан сени қайтаради.

Ануширвон яна сўради:

— Халқнинг муҳаббатини қозониш учун нима қилишим керак?

Донишманд жавоб берди:

— Тўғри сўзла, ёлғончи бўлма, ҳеч ким билан жанжаллашма, тинч ва тотувликда яша, қўлингдан ва тилингдан ҳеч ким озор топмасин.

* * *

⊙ Бир ишни бошлаб юбориш ҳар кимга муяссар бўла олади, аммо ишни охиригача етказиб, натижа ҳосил этишга оз кишиларгина муваффақ бўладилар.

⊙ Ҳар бир бола олган тарбиясига қараб ота-онасига ё яхши мукофот ёки жазо келтиради.

⊙ Сабрсизлик инсонни ҳеч бир қайғудан қутқаза олмайди, аксинча, у тамом куйдирувчи бир қайғу бўлиб, инсон ўзини эзиш учун бошқа қайғуларини ҳам унга илова қилади.

⊙ Ҳаёт қисқадир, бирор парчасини ҳам бехуда қайғулар билан исроф қилмайлик!

Ш. Зуннун тайёрлаган.

⊙ *Музей залларида*

Санъатга бағишланган умр

Ўзбекистон ССР Давлат Санъат музейининг Совет шарқи бўлими янги экспонат билан бойиди. 75 ёшли ўймакор Жамол опа Саидова ўзининг отаси — ўтган асрда машҳур бўлган халқ устаси Мирза Муқимхожи Раҳимов яратиб қолдирган кашкулни совға қилиб топширди. Бу идиш бронзадан ясалган бўлиб, шарқликлар одатига кўра тўй-маросимларда ва байрамларда унда таом ташилган.

Ж. Саидованинг онаси — тошкентлик машҳур мисгар Ибодатхон Ҳакимжонованинг қўли билан яратилган бир неча ишлар ҳам музейда сақланмоқда.

Жамол опа мисгарлик санъатини болалигидаёқ ўргана бошлаган эди. У 40-йилларда Тошкентда бадиий комбинатни ташкил қилувчилардан бири бўлган.

Халқ устаси Ж. Саидова яратган патнуслар ҳам музейнинг нодир экспонатларидан бирига айланган. Унда турли нақшлар билан бирга икки чиройли қушнинг тасвири туширилган.

Меҳнаткашларнинг киноуниверситети

САМАРҚАНД. Экранда «Бир пояда икки бошоқ» деган ёзув пайдо бўлади. Залда областдаги энг йирик ғаллакор хўжаликлардан бири бўлган «Улус» совхозининг меҳнаткашлари ўтирибдилар. Улар илмий-оммабоп фильмларни кўриш учун ўз клубига келишган.

Район марказидаги кинотеатрларда, колхоз ва совхозларнинг клубларида «Фан ва практика ютуқлари — ишлаб чиқаришга» деган шиор остида икки ҳафта давомида фестиваль ўтказилди. Передвижкалар фильмларни дала шийпонларига, олис яйловларга ҳам олиб борди.

Деҳқонларга ва чорвадорларга меҳнатнинг энг янги методлари тўғрисида Ўзбекистонда ва мамлакатнинг бошқа республикаларида қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришнинг илғор тажрибаси ҳақида, олимларнинг янги ишлари ва асарлари тўғрисида ҳикоя қилувчи элликка яқин фильм кўрсатилди.

(ЎзТАГ).

Қулайликлар адреси:

МАШИНА КЕРАК БЎЛСА...

Сиз бирор ерга оилавий бориб дам олмоқчисиз дейлик ёки бўлмаса уйингизга меҳмон чақириб, қариндош-уруғларингизни бир меҳмон қилиш ниятидасиз. Бозор-ўчар қилиш учун ўзингизни енгил машинангиз бўлмаганлиги сабабли сиз жуда ҳам қийналиб қолишингиз мумкин. Бундай пайтда бирор енгил машина ёки автобус заказ қилиб, ундан фойдаланишингиз мумкин. Тарас Шевченко кўчасидаги 56-уйда жойлашган «Таштрансагентство» хизматидан фойдаланиб, истасангиз 33-21-52 телефон орқали буюртма беришингиз мумкин. Буюртмалар бир кун олдин қабул қилинади.

⊙ *Ўсимликлар тили*

Ғиёсиддин ЖАЗОИРИЙ

АРПАНИНГ ХОСИЯТЛАРИ

Менинг форсча номим «Жу», арабча номим «шаъир»дир. Буғдойнинг овқатлик хосияти мендан устун бўлса ҳам, бироқ, менинг дорилик хусусиятим ундан баландроқдир. Менинг кепагим кўп ва қаттиқ бўлганим учун, буғдой менга нисбатан қадр топиб кетди. Аммо, мендан истеъмол қилинганда қорин дамланиши йўқ бўлади. Шунга қарамай, мендан кўп ейиш тавсия этилмайди. Еганда ҳам қаттиқ кепагимни яхшилаб ажратиш керак, бўлмаса, ични қаттиқ суради.

Менда турли хил витаминлар бўлгани учун ошқозон ва ичакларни тозалайман, соч ва соқолни оқаришдан сақлайман, қонда ёғ моддаси кўпайишининг олдини оламан.

Менинг вужудимда икки процент ёғ, етмиш процент крахмал, фосфор, темир, «Б» витамини ва бошқалар бор. Қайнатилган доналарим ўзида елим моддаси бўлгани учун ичак ва нафас йўлларини силлиқлаб юмшатади. Агар сутда қайнатилган бўлса, яна ҳам хосиятлироқ бўлади. Қадимдан буён томоқ оғриғи касалликларида шу усулдан фойдаланиб келганлар.

Менинг етилмаган хом доналаримда вабо микробларини ўлдирувчи модда бор. Дорисозлик санъатида вабога қарши «Хўрдин» номли дори тайёрланади. Бу дори ичак ва ичбуруғ касалликларида ҳам яхши натижа беради. Кўзга тортилса, кўз пардасининг яллиғланишини йўқотади. Унда яна бир хил модда бўлиб, қондаги қанд моддасини йўқотади. Унинг таъсири худди «Инсулин» кабидир.

АРПА СУВИ

Арпам қайнатилганда ундан ҳосил бўлган сувни «моуш-шаъир» деб атайдилар. Бу сув совутувчи бўлиб, қон босимини пасайтиради, сафрони ва куйган хилтларни йўқотади, иссиқликни пасайтиради, чанқоқни қолдиради, жигар ҳароратини сўндиради, Яна қонни тозалайди, у сил, юрак сиқилиши, ичак яралари, плеврит, бош оғриғи касалликларида фойдаланади. Айниқса, қуруқ йўталга яхши таъсир кўрсатади.

ЖАВДАР

Менинг форсча исмим «Жавдор»дир. Аммо, мени «Диюкдирк», «Жавдар», «Жавдора», «Дила» ва «Боринж» деб ҳам аташади. Менинг даставвал пайдо бўлган жойим Эрон ва Афғонистондадир. Мен буғдой ўса олмайдиган қаттиқ ва ёмон ерларда ҳам ўсавераман. Совуққа чидамлиман. Кўпроқ тоғларда ва тоғли районларда ўсаман. Менинг унимда 60 процент крахмал, 6 процент ёғ, фосфор, темир, мис ва бошқа кўпгина моддалар бор. Мендан ошқозонни ва нафас йўлларини мулойимлаштирувчи овқат тайёрлаб ейдилар. Агар эллик ва етмиш граммгача донимни бир литр сувда қайнатиб ичилса, ичида ел тўпланадиган эски касалликни ва эски юрак оғриғини тўхтатади.

Форсчадан **М. ҲАСАНОВ** таржимаси.

Пазандалик кутубхонаси

ЖАҲОН ПАЗАНДАЛИГИДАН ЛАВҲАЛАР

Сирасини олганда, бундақа кутубхона биронта давлатда йўқ, гап шахсий кутубхона устида боради. Лекин шу одамга қойилки, умрининг ҳаммасини пазандаликка бағишлабди. Ўзи ҳам пазандаликка оид 12 та китоб ёзибди, умумий ҳажми 220 босма қоғоз.

Ҳаммаси бўлиб 3000 том чамаси пазандалик кутубхонасининг эгаси ким? У киши Цюрих шаҳридаги «Цум шмиден» қаҳвахонасининг қандолатчиси Ш. Шремли деган одамдир.

Ш. Шремли ўзи ижод этган таомларга поэтик номлар қўйишга ҳам уста. У ижод қилган печеньелардан бир хили «Нилуфар гултожи» деб аталади. Мана ўша печеньени тайёрлаш усули:

Маска ёғни шакарга яхшилаб қориштиргандан сўнг, бунга қовурилган ва янчилган бодом мағзи, ун ва пича сода қўшиб, хўб аралаштирилади. Кейин шу хамирни печхонга олиб, диаметри 3—4 сантиметр келадиган чилвир қилиб чўзилади ва 2 соат давомида холодильникнинг музхонасида совитилади. Кейин олиб паррак-паррак қилиб кесиладида, қиздирилган духовкада 5—7 минут давомида пиширилади. Ҳар бир печенье юзини эритилган шоколад томчилари билан безатилади.

Масаллиқ: 500 грамм ун, 350 грамм шакар, 250 грамм маска ёғ, 2 дона тухум, 250 грамм бодом мағзи, 1 чой қошиғида сода керак бўлади.

— Қўғирчоғим, сенга ўқиб бераман.

Г. Эгамбердиева фотоэтюди.

• *Техника янгиликлари*

ҚУДРАТЛИ ПРЕСС

Ленин номли Новокраматорск машинасозлик заводида 50 минг тонна куч билан босадиган гидравлик пресс лойиҳаланди ва ясалди.

Установкани яратишда анча мураккаб техникавий масалалар ҳал этилди. Пресс цилиндри ва бошқа деталларини ясаш учун махсус ғоят пишиқ пўлат маркаси яратишга тўғри келди.

(ТАСС мухбири).

Донецк области.

⊙ *Давр нафаси*

РАВНАҚ ТОПГАН СОҲА

...1907 ЙИЛДА ТОШКЕНТДА МАКАРОН ФАБРИКАСИ ИШГА ТУШИРИЛДИ. АВВАЛИГА У ЯНГИ ШАҲАРНИНГ МАРКАЗИДА ЖОЙЛАШИБ, КЕЙИНЧАЛИК ЭСКИ ШАҲАРГА КУЧИРИЛДИ.

Бу корхона ўша пайтда йилига 12 минг пуд (192 тонна) макарон ишлаб чиқарар эди.

Ҳозирги пайтда Тошкент макарон фабрикаси булка-кондитерлик комбинати составига киради. У минг тоннадан ортиқ ҳар хил макарон маҳсулотларини тайёрлаб беряпти. Бу маҳсулотлар орасида вермишель, лапша ва бошқа масаллиқлар бор. 1973 йил топшириқларига биноан корхонада 12950 тонна маҳсулот тайёрланиши керак.

* * *

...1872 ЙИЛДА ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ ЁҒ КОМБИНАТИ ИШГА ТУШИРИЛДИ. Лекин у кўп вақт ишлай олмади. Орадан икки йил ўтгач, шаҳарда иккинчи корхона ишга туширилиб, у ягона ёғ заводи бўлиб қолди.

Ҳозирги ёғ-мой комбинати Урта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида унинг 45,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариши планлаштирилган. Шундан 12 минг тоннаси ўсимлик мойидир.

Бундан ташқари комбинат 26 минг тонна саламас, 15 минг тонна маргарин, 6 минг тоннадан зиёд майонез ва салат мойи ишлаб чиқаради.

Робот ва цилиндр

Япониянинг «Хитачи» фирмаси ўзи яратган саноат роботининг «қўлларини» ҳаракатчан ва сезгир «мўйқалам» билан жиҳозлаб такомиллаштирди. У эндиликда 20 микрон кенгликдаги цилиндрга ҳам поршень қўяди. Фирма робот бу иш жараёнини жуда эгаллаган кишидан ҳам тезроқ бажара олишини таъкидлаяпти.

[АПН].

ЖИНОИЙ ИШ ҚЎЗҒАТИШ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» СПРАВКА БЮРОСИ

Ҳурматли редакция, қандай вақтда жиноий ишни қўзғатиш мумкин ва унга сабаб бўлувчи далиллар нималардан иборат?

С. КАРИМОВ,
хизматчи.

Жиноий ишни қўзғатиш — бу жиноят процессининг биринчи ва мустақил даври бўлиб, унинг ўзига хос вазифалари бор. Жиноят ишини қўзғатишда қонунда белгиланган тартиб, асос ва формаларга қаттиқ риоя қилиниши лозим.

Жиноят ишини қўзғатиш жиноятчилар билан курашишнинг муваффақиятини таъминлайди. Жиноятга одил жазо берилиши учун қонуний имкон яратади. Давлат ва жамоат манфаатларини, шунингдек, жабрланган гражданларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилади.

Жиноят ишини қўзғатиш ҳақида қарор қабул қилмасдан туриб, хабар қилинган ёки маълум бўлиб қолган жиноий иш бўйича ҳеч қандай тергов ҳаракатларини бажариш мумкин эмас. Жиноят ишини қўзғатиш акти эса тергов ҳаракатларини олиб бориш учун ҳуқуқий-юридик асос бўлади.

Гражданларнинг аризалари, муассаса, корхона, ташкилотлардан келган хабарлар, матбуотда эълон қилинган баъзи маълумотлар, жиноятчининг ўз айбига иқрор бўлиб келиши ёки жиноий ишни суд органлари томонидан фош этилиши, жиноий ишни қўзғатиш учун асос бўлади.

Жиноят иши фақат жиноий аломатлар борлигини кўрсатиб турувчи асослар мавжуд бўлган ҳолатлардагина қўзғатилади.

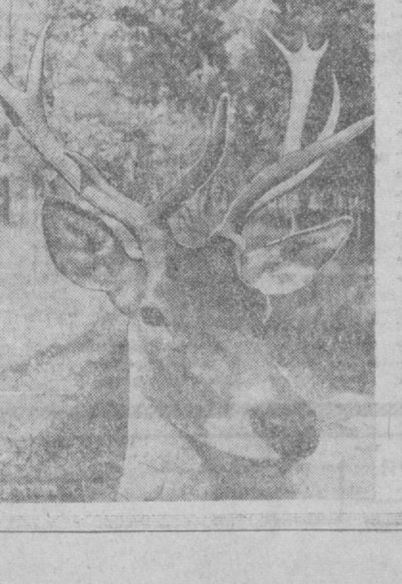

Тула областнинг ҳар хил тулки ва норкалар урчитиладиган хўжалиги Ватанимизда энг йириги ҳисобланади. Бу ерда ҳар йили катта даромад олинади.

Юқоридаги суратда: қора бурул тусли тулкичалар.

П. Маслов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Рязань области. Мишка деб аталган буғучани унинг туғилганига атиги бир неча кун бўлганида ўрмондан топиб олишди. Уни Мешчерскдаги овчилик хўжалигининг ходимлари Д. А. Титов ва А. С. Зайцев боқишди.

Ҳозир тўрт ёшга кирган Мишка Рябиновка қишлоғига яқин ердаги эски отарда яшаяпти.

Чапдаги суратда: гўзал буғу Мишка.

Ю. Дьяконов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

КУЗ НЕЪМАТИ — ҚИШ ҒАНИМАТИ

Саҳий ёз куз хирмонига анвойи меваларни жамғарди, буларни қишга авайлаб сақлаш усулларини уй бекаларига тавсия этамиз. Маълумки, мева ҳамда сабзавотларни узоқ сақлаш учун турли зарарли микрожониворлар ривожланмайдиган ҳар хил муҳит ҳосил қилиш усуллари мавжуд. Чунончи, шўр муҳит (тузлаш), аччиқ ва нордон муҳит (сиркалаб консерва тайёрлаш), ширин муҳит (мураббо пишириш), совуқ муҳит (холодильникда сақлаш), иссиқ муҳит (қуритиб қоқи қилиш) ва бошқалар. Қуйида ана шулардан баъзи намуналарни келтирамиз.

БЕҲИ МУРАББОСИ

Беҳини тўртга бўлиб, уруғи олиб ташланади. сўнг ҳар бир бўлакни эни ярим сантиметр келадиган қилиб бир неча тилимчаларга кесилади. Ярим ой шаклига ўхшаган беҳи тилимчаларини сирланган кастрюлкага солиб, тенгма-тенг сув қуйсиз-да, оловга қўйиб қайнатасиз. Беҳи қизғиш тус олиб юмшагач, човлида олиб қўясиз, шарбатини эса докадан ўтказасиз. Мураббо қозонига 1,5 кило шакар ва 1,5 стакан беҳи шарбатидан солиб, қиём қайнатинг. Устидан тайёрланган беҳини солиб, 5—6 минутча қайнатилгач, оловини пасайтирасиз, беҳиси тиниқ, қиёми эса қизғиш тусга киргунча пиширишни давом эттирасиз.

Пишгач бир чимдим ванил солиб аралаштирасиз ва қопқоғи ёпилган ҳолда совитилгач, шиша банкаларга қуйиб, оғзини капрон билан ёпиб, қишга сақлаш учун олиб қўясиз.

Масаллиқ: 1 кило тўғралган беҳи, 1,5 кило шакар, 1,5 стакан беҳи қайнатилган шарбат, 1 чимдим ванил ҳисобида олинади.

ОЛХЎРИ ШИРИНЛИГИ

Олхўрини саралаб заҳава қурт тушганларини териб ташлагач, совуқ сувга 5—7 минут ботириб қўйсиз ва яхшилаб ювасиз. Энг йирик олхўриларини икки палла бўлиб, данагини олиб ташлайсиз, кичикроқларини эса бир неча жойидан гугурт чўпи билан тешиб чиқасиз.

Мураббо қозонига 1,3 кило шакар, 2 стакан сув солиб қиём қайнатинг ва буни олхўри устидан қуйиб, 1 кун олиб қўйинг. Эртаси қиёмини олхўрисидан ажратиб, яна бир қайнатасиз-да, олхўри устидан иккинчи марта қуйиб қўясиз. Учинчи куни энди олхўрининг қиёми билан бирга оловга қўясиз ва то меваси тиниқ тусга кириб қиём остига чўка бошлагунча милтиратиб қайнатасиз, вақти-вақти билан кўпиги олиб турилади.

Тайёр мураббога ванил ёки заъфарон қўшинг.

Масаллиқ: 1 кило олхўри учун 1,3 кило шакар, 2 стакан сув, бир чимдим ванил ёки бир чимдим заъфарон кифоя қилади.

УЗУМ МУРАББОСИ

Узумнинг ҳусайний, қирмиска, тоифий навларидан олиб, шингили билан бирга совуқ сувда яхшилаб ювасиз, заҳаланганларини териб ташлагач, сувини яхши сирқитасиз-да, сирланган тоғарачага солиб қўясиз. Қозонга 1,2 кило шакар ва 1 стакан сув солиб қиём қайнатинг ва буни узум устидан қуйиб, 8—10 соатча олиб қўйинг. Сўнг қиёмини узумдан ажратиб қайнатинг ва яна узум устидан қуйинг, 8—10 соат олиб қўйинг. Учинчи мартасида қиём ва узум бирга қайнатилади.

Узум доналари ёрилиб кетмасин учун оловни суст бериб қайнатиш зарур. Пишганлиги қиёми қуюқ тортганлиги билан аниқланади. Тайёр мураббога ванил ёки заъфарон қўшиб аралаштиргач, шиша банкаларга солиб, қопқоқ билан ёки пергамент қоғоз билан беркитиб қўйилади.

Масаллиқ: 1 кило узумга 1,2 кило шакар, 1 стакан сув, бир чимдим заъфарон ёки ванил бўлади.

К. МАҲМУДОВ,
пазанда.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Чойхоначи: — Чойхонамизда ичиш мумкин эмас, лекин шиша йиғса бўлаверади.

Мувақҳат «дўстлик».

С. Емгирчиев расмлари.

⊙ *Спорт ва жасорат*

ХОН ТАНГРИ ҲИКОЯСИ

Ўрта Осиёдаги Хон Тангри чўққиси ўзининг баландлиги билан Тянь-шянь тоғида иккинчи ўринда туради. У денгиз сатҳидан 6995 метр баландликда бўлиб, Қирғизистондаги Иссиққўлнинг жанубий-шарқида жойлашган. Бу чўққи узоқ йиллардан бери жаҳон альпинистларининг диққатини тортиб келади.

Шу асрнинг бошларида Вена университетининг профессори, машҳур альпинист ва географ Готфрид Мертбахер бу чўққи ҳақида бир қатор қизиқ гапларни ёзиб қолдирган. Олимнинг фикрича бу чўққига 100 имкониятдан бир марта чиқиш мумкин бўлса ҳам уни альпинистлар келгусида албатта эгаллайдилар, деб башорат қилган эди.

1931 йилда альпинизм бўйича хизмат кўрсатган мастер Михаил Погребцкий бошчилигидаги уч совет альпинисти Хон Тангри чўққинисти биринчи марта эгаллашга муяссар бўлишган. Шундан кейин осмон билан ўпишган бу чўққида совет альпинистларидан юздан ортиқ киши бўлди.

Шу йилнинг август ойида Ўзбекистон ССР нинг альпинистлари терма командаси, СССР спорт мастерлигига кандидат Вячеслав Воронин капитанлигида ана шу чўққига чиқишга жазм қилишди. Улар асрлар бўйи бўйинсинмасдан ётган бу чўққига кўтарилиш учун янги маршрут танлашди. Йўл асосан тоғнинг жанубий-шарқий томонидан солинди.

Ўзбекистон альпинистлари мамлакатимизда биринчи марта юксак чўққиларга кўтарилишнинг олий класси бўйича машаққатли йўлдан Хон Тангрига кўтарилдилар. Команда аъзолари 10 кишидан иборат эди. Улар орасида спорт мастерларидан Ҳамид Яхин, Александр Путинцев, Борис Блоштейн, Зенур Юман ва бошқалар бор эди. Альпинистларга СССР спорт мастери Вадим Эльчибеков бошчилик қилди. Экспедиция кўринмас манзилга бориш учун икки ой вақт сарфлади. Чўққига кўтарилиш 16 кун давом этди.

Кеча

республика «Билим» уйида ўзбек альпинистлари Хон Тангрини эгаллаганликлари муносабати билан кеча ўтказилди. Унда чўққини «қамал» қилишда қатнашган жасоратли альпинистларнинг ҳикояси мароқ билан тингланди.

А. ПЎЛАТОВ.

◉ Дўстлик қонуни бўйича

ИНТЕРНАЦИОНАЛ, ЗАРБДОР БРИГАДА

Ёғоч ишловчи комбинатга ефрейтор Шуҳрат Юсуповдан хат келди хатни аввало ўқишди, кейин ҳамма уни ўз қўлига олиб кўра бошлади. Ўз ўртоғининг қандай хизмат қилаётгани ҳаммани қизиқтирарди.

Собиқ дурадгор ўз бригадасидаги ўртоқларидан ҳеч кимни эсдан чиқармабди. Жангчи уларнинг қандай ишлашлари билан қизиқарди. У ўзи ҳақда шундай ёзарди. «Мен аввало ўқловчи, кейин эса наводкачи бўлдим. Машқларда бизнинг экипажимиз аъло баҳо олди. Энди мен танк командириман...»

Жангчи ўз хатида уни дурадгорлик касбига ўргатган, унда ишчи ва гражданлик сифатларини шакллантирган устози И. Луценкога энг яхши истакларини билдирган эди.

Иван Николаевич Луценко ўтмишни хотирлади. Ўшанда Шуҳрат ўн олти ёшлик ўспирин эди. Отаси уни комбинатга келтириб, Иван Николаевичдан ўғлини дурадгорликка ўргатишни илтимос қилди. Йигитча фаҳм-фаросатли, тиришқоқ ва меҳнатсевар бўлиб чиқди. Тез орада ўз касбининг икир-чикирларини дурустгина эгаллаб, иккинчи разряд эгаси бўлди.

Ёғоч ишлаш комбинатида яхши бир анъана йўлга қўйилган — ҳар бир ёш ишчи армияда хизмат қилиб қайтгач албатта ўз иш жойини эгаллайди. И. Луценкодан миннатдор бўлган солдатлар доимо комбинат билан алоқада бўлиб, цех ва комбинат янгиликлари билан қизиқиб туришади.

Комбинатда ишлаган 20 йил давомида Иван Николаевич жуда кўп шогирдлар етиштириб чиқарди. Бригаданинг 25 аъзосидан кўпчилигига Иван Николаевич устозлик қилган. Бу ерда ўзбеклар, руслар, татарлар меҳнат қилишади. Бир-бирига ёрдам бериш бир-бири ҳақида чин дилдан қайғуриш, уюшган, дўстона меҳнат мазкур ишчи коллективнинг ҳаётий «микроклимати» ҳисобланади. Фақатгина ишни ўргатиш, меҳнатни ташкил қилиш ҳали камлик қилади. Ҳар куни кишилар эҳтиёжларини қондириш ҳақида ғамхўрлик қилиш, кишиларда ишлаб чиқаришга, меҳнатга ўртоқларига коммунистик муносабатда бўлишни тарбиялаш лозим. Бу коллективнинг муассасада биринчи бўлиб коммунистик меҳнат бригадаси фахрий унвонини олиши бежиз эмас-да!

Иван Николаевич ишчи коллективини маҳаллий аҳоли вакиллари ҳисобига тўлдиришга алоҳида эътибор бериб келди.

— Мен турли хил йўллар билан, — дейди у, — кишиларни меҳнатга қизиқтиришга, дурадгорликдек ажойиб касбга ўргатишга ҳаракат қилиб келдим. Мен мана шу йўлга ўзимнинг бутун ҳаётимни тикдим, ҳар бир кишига самимий ёндошишга ҳаракат қилдим.

Албатта меҳнат ветеранининг бу хусусиятларидан шогирдлари ўрнак олиши, ўрганиши турган гап.

Шундай бир воқеани ҳали ҳали эслаб юришади. Қўшни магазинда Соат Усмонов деган йигит сотувчи бўлиб ишлар эди. Кунларнинг бирида унга Луценко бригадаси ҳақида гапириб қолишди. Дурадгорликка қизиқиб қолган С. Усмонов пештахтани қўйиб, комбинатга ишга келди ва шу ерда қолди. Ҳозир у малакали дурадгор ва ўзининг ишчи синфига мансуб эканлиги билан ғурурланади.

— Мен, — дейди бешинчи разрядли дурадгор Жалол Искандаров, — олдин қоровул бўлиб ишлар эдим. Қоровулчилик ҳам албатта керак ва муҳим иш. Аммо мен бу касбдан ҳеч қониқмас эдим. Дурадгор бўлиб ўтган отам ҳам оиламизнинг меҳнат анъанасини давом эттиришимни истар эди. Мана, 12 йилдирки мен дурадгорман. Ўз касбимдан мамнунман.

Бригаданинг бошқа аъзолари ҳақида ҳам шуларни гапириш мумкин. Уларнинг ҳаммаси зарбдор, интернационал бригадага келиб, унинг ажралмас қисмини ташкил этдилар. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун-бу коллективнинг шиори ана шундай.

Ўзбек қизи Б. Азаматова бу ерда кўп йиллар давомида станокчи бўлиб ишлади ва мамлакатимизнинг юксак мукофотига — Меҳнат Қизил Байроқ орденини олишга сазовар бўлди. Станокчи татар қизи Г. Абдураззақова меҳнаткашлар депутатлари Собир Раҳимов район Советининг депутатидир. Уларнинг дугоналари В. Горькова, В. Чупряковалар ҳам коммунистчасига меҳнат қилиш шиори остида ишламоқдалар.

И. Луценко бригадаси А. Қориев бошчилик қилаётган коллектив билан мусобақадош. Социалистик мусобақа якунларига кўра ҳозир Луценко бригадаси олдинда бормоқда. Луценкочилар ўз мусобақадошларига доимо ёрдам бериб келишади. Ишларга якун ясашда ҳар икки бригада аъзолари тўлиқ йиғилишади. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш масалаларини биргаликда муҳокама қилишади.

Бригадир И. Луценко Ҳар куни янги смена олдидан ёки тушлик пайтида ўз коллективи аъзоларини ўтган кунги иш лаб чиқариш топшириқларининг бажарилиш якунлари билан таништиради. Бригадир қийналиб қолганларга ўз маслаҳатлари ва амалий иши билан яқиндан ёрдам беради.

Меҳнат унумдорлигини янада оширишга интилиш, дўстлик муносабатларининг самимийлиги, аҳиллик, қийин пайтларда бир-бирига ёрдам бериш — буларнинг ҳаммаси кишиларни яқинлаштириб, жипслаштиради. Ҳар бир ишчининг шахсий ҳаётида рўй берган муҳим воқеада ҳамма актив иштирок этади.

Соат Усмоновнинг қизи турмушга чиқаётганини эшитган бригада аъзолари тўпланиб, келин-куёвга қандай совға олиб боришни маслаҳат қилишди. Тўй куни бригада аъзолари энг азиз меҳмон бўлганини айтиб ўтирмасак ҳам бўлади.

Бригадада, — дейди цех бошлиғи А. Оганянц, — ўзаро муносабатларнинг самимийлиги ишлаб чиқаришни янада яхшироқ йўлга қўйишга ёрдам беради. Қандайдир участкада пороқандалик рўй бериб қолган вақтларда бригада аъзолари ўзлари мустақил равишда юз берган камчиликни маъмуриятнинг аралашувисиз бартараф этишади. Бундай пайтларда улар ҳатто вақт билан ҳам ҳисоблашмай қўйишади. Ўз хизмат бурчини мана шундай чуқур ҳис қилиш бутун комбинатга катта фойда келтирмоқда. Ҳар бир киши ўз меҳнатидан мамнун, умумий ишга қўшаётган ҳиссасидан мағрур.

А. ГУБАЙДУЛЛИН.

Ишчилар синфига бағишланади

Сиёсий адабиёт нашриёти «Ишчилар синфи — жаҳон революцион жараёнининг етакчи кучи» деган китобни босмадан чиқарди. Китобни СССР Фанлар академияси халқаро ишчилар ҳаракати институти илмий ходимларидан бир группаси ёзган. Китоб ҳозирги замон ишчилар синфининг қиёфасини белгилаб берувчи ҳақиқий жараёнлар тўғрисида, ишчилар синфи айрим отрядларининг ўзига хос хусусиятлари, уларнинг жамият социал структурасидаги ўрни, ижтимоий тараққиётдаги ва аввало, жамиятни тубдан, революцион тарзда ўзгартириш учун курашдаги роли ҳақида тасаввур беради.

(ТАСС).

МОСКВА. Камадаги улкан юк автомобиллари заводи ҳали қурилаяпти, аммо ана шу автозавод ишлаб чиқарган машиналар ҳар томонлама синовдан ўтмоқда. Лихачев номли пойтахт автомобиль заводининг коллективи ишлаб чиқараётган «КамАЗ» маркали автомобиллар мутахассисларнинг ва ҳайдовчиларнинг аъло баҳосига сазовор бўлмоқда.

СУРАТДА: «КамАЗ» модификациясидаги кўп юк кўтарадиган самосвал.

В. Савостьянов ва В. Созинов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

◉ Чет эл калейдоскопи

ШВЕДАГОН ИБОДАТХОНАСИ

Шведагон энг йирик будда ибодатхонаси сифатидагина эмас, мамлакатнинг тарихий архитектура обидаси сифатида ҳам Бирмадан ташқарида яхши маълум. Тарихий манбаларнинг гувоҳлик беришига қараганда, ибодатхона бундан икки минг йил илгари қурилган экан.

Мустақиллик учун кураш йилларида бирмалик ватанпарварлар Шведагон этагида митинг ва йиғилишлар ўтказишарди. Шунинг учун ҳам миллий озодлик курашининг раҳбари миллий қаҳрамон Аун Сан ва унинг сафдошлари мавзолейи шу ерда қурилган.

Ибодатхонанинг учидаги найзага олтин суви юритилган. Унинг чўққисини етти мингга яқин қимматбаҳо тошлар безайди. Шу ернинг ўзида 1500 га яқин олтин ва кумуш қўнғироқлар ўрнатилган, шабада эсиши билан атрофга майин қўнғироқ садолари таралади.

Шведагон этагида ярмаркалар ва байрам фестиваллари ҳам ўтказиб турилади.

Суратда: Шведагон ибодатхонасининг юқори қисми.

БЕЛЬГИЯ. Антверпеннинг шаҳар боғида бир неча йиллардан бери ҳозирги замон санъати виставкаси ишлаб турибди. Баъзан виставка кўргазмаларига тақлид қилувчилар ҳам учраб туради.

Бельга — ТАСС фотоси.

КОМБАЙНЛАР УЗУМ ТЕРМОҚДА

Узумни комбайнларда группа усулида териш биринчи марта «Золотая балка» совхозида қўлланилди. Унинг токзорлари Севастополь яқинига жойлашган. Бу комбайнлар УССРда хизмат кўрсатган рационализатор В. А. Наумов лойиҳалари бўйича Д-54 В трактори негизида совхоз устахонасида тайёрланган. 20 теримчи ўрнини босадиган бу машинанинг иш унуми юқори бўлиб соатига бир тоннага яқин мева теради.

(ТАСС мухбири). Симферополь.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6 X да **Ўжарлар,** 7 X да **Қонли тўй,** 8 X да **Ажаб савдолар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 6 X да **Беш кунлик куёв,** 7 X да **Ойдин** (кундуз соат 12да) **Қачонгача мой ейсан** (кеч соат 7 яримда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ИВАН АНИСИМОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ УРГАТИЛГАН АЙИҚЛАР АТТРАКЦИОНИ** (кеч соат 7 яримда, шанба кунлари — кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда; якшанба кунлари — кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

6 ОКТЯБРДА

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ НОМЛИ (19.40).

Гул ва тош (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (17.10, 20.30).

Тузалмас одам — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 21.45).

Тақиқланган муҳаббат — (17.00, 19.00), **Прокурор ўғли** (20.45); — ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Привалов миллионлари (2 серия) — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун).

Қулфсиз эшик — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Ойна (тоқ соатларда), **Унинг ҳаётидаги эркаклар** (20.00); — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ўгай она — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран! — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Мени ҳали кўрасиз — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Адрес: ер планетаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 21.00).

7 ОКТЯБРДА

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (12.00, 16.00, 19.40).

Гул ва тош (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (11.00, 14.10, 17.10, 20.30).

Тузалмас одам — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 14.00, 18.00, 21.45).

Тақиқланган муҳаббат (11.00, 13.00, 17.00, 19.00), **Прокурор ўғли** (14.45, 20.45); — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Привалов миллионлари (2 серия) — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қулфсиз эшик — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 14.00, 16.00), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Ойна (тоқ соатларда), **Унинг ҳаётидаги эркаклар** (12.00, 16.00, 20.00); — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ўгай она — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран! — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Мени ҳали кўрасиз — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Адрес: ер планетаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (18.00, 21.00).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ
В. И. Ленин номли электронтехника заводига қуйидаги мутахассисларни ишга таклиф қилади:

слесарь-тузатувчилар, радиомонтёрлар, электромонтёрлар, токарлар, фрезерчилар, автослесарлар, контроль-ўлчов асбоблари ва автомашина бўйича электромонтёрлар, слесарь-сантехниклар, лаборантлар, аппаратчилар созловчилар, қирқувчилар слесарь-асбобсозлар, чархловчилар, деталь тайёрловчилар, бўёқчилар, сувоқчилар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, йиғувчилар, синовчилар, бошқа мутахассисдаги хотин-қизлар, юкчилар, фаррошлар, омборчилар, гардеробчилар, ёрдамчи ишчилар, тунукачилар, операторлар, пардозловчилар.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроёига мурожаат қилинсин.

«ТАШОБЛКНИГТОРГ»
1-КИТОБ МАГАЗИНИДА
(Пушкин кўчаси, 1-корпус)
6 ОКТЯБРДАН 16 ОКТЯБРГАЧА
ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ
КИТОБЛАРИНИНГ ДЕКАДАСИ ЎТКАЗИЛАДИ
Китоб шайдолари таклиф қилинади.

ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИГА
ўзбек ва рус тилларини биладиган инспектор
ҚЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қават, 133-135-хоналар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ «СЕРВИС» ФИРМАСИ

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси

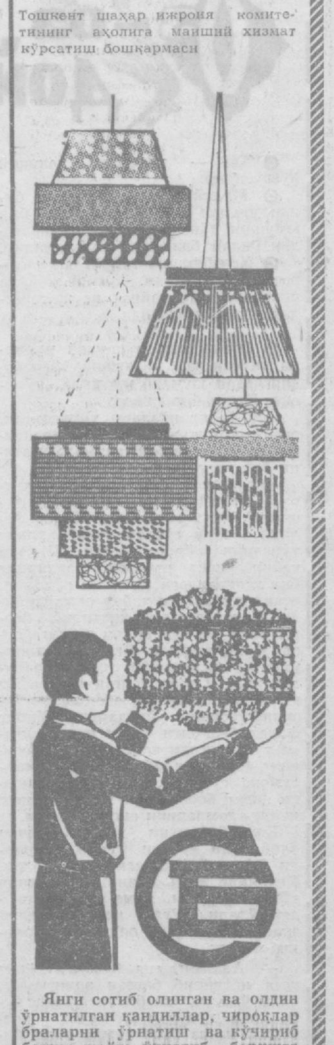

Янги сотиб олинган ва олдин ўрнатилган қандиллар, чироқлар браларни ўрнатиш ва кўчириб бошқа жойга ўрнатиб беришга киришди.

Уларни ўрнатиш ва кўчириб бошқа жойга ўрнатиб бериш учун заявкалар билан: Тошкент шаҳар, Ц-5, 30-ЖЭКга учрашилсин.

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ.

А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

12 ОКТЯБРДА

МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

12 X да — ДИЛОРОМ,
13 X да — СЕВГИ ТУМОРИ,
14 X да — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (кундузи), ЗОЛУШКА (кечқурун),
16 X да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
17 X да — **Бир актли балетлар:** «КАРМЕН-СЮИТА», «ОЙИМҚИЗ ВА БЕЗОРИ»,
18 X да — ДОН КАРЛОС,
19 X да — ТАНОВОР,
20 X да — ТРАВИАТА,
21 X да — ЗОЛУШКА (кундузи), ФЛОРИЯ ТОСКА (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар кеч соат 7 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ОКТЯБРЬ РАЙПИШЧЕТОРГИнинг
ҲАММА МАГАЗИНЛАРИ
ҲАР КУНИ ТУРЛИ ШАКЛ ВА ҲАЖМДАГИ БЎШ ШИША ИДИШЛАРНИ
СОТИБ ОЛИШИНИ БИЛДИРАДИ.

Ундан ташқари қуйида кўрсатилган магазинлар ҳузуридаги қабул пунктларида ҳам бўш шиша идишлар қабул қилинади.

9 — Коробова кўчаси, 57-уй;
36 — Зиё Саид кўчаси (штаб);
6 — Навоий кўчаси;
47 — Бешёғоч кўчаси, 146-уй;
68 — Бешёғоч кўчаси, 257-уй;

◉ Техника янгиликлари

ПОДШИПНИК АРЗОНГА ТУШМОҚДА

Гомелдаги давлат 12-подшипник заводи мамлакатда биринчи бўлиб оддий пўлат халқали подшипниклар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Подшипник халқаси пишиқроқ бўлсин учун коса шаклида ясалган. Аммо шу ҳам махсус пўлатники сингари пухталикни таъминлай олмасди. Шунинг учун халқага алоҳида термик ишлов берилади.

Янги подшипник махсус пўлатдан ясалганига нисбатан 10 процент арзонга тушади. Халқа йўниб эмас, балки штамплаб тайёрланганлиги туфайли шунга эришилди. Шундай қилиб, бирон грамм металл ҳам қириндига чиқмайди.

Янги подшипник қишлоқ хўжалик машиналари ва механизмларида ишлатилади.

(ТАСС мухбири). Гомель.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

Москвада ўтаётган Бутуниттифоқ шахмат чемпионатининг (олий лига) учинчи турида Керес Белявскийни мағлубиятга учратди, Тукмаков Корчнойга ютқазиб қўйди. Геллер-Спасский, Карпов — Свешников, Аверкин — Петросян учрашувларида дуранг натижа қайд қилинди. Талнинг бетоблиги сабабли Полугаевский — Таль учрашуви кечиктирилди.

Кеча тугалланмай қолган партиялар ниҳоясига етказилди.

* * *

Ўтган куни хоккей бўйича Европа чемпионлари Кубоги учун Марказий армия спорт клубининг хоккейчилари биринчи ярим финал учрашувини ўтказдилар. Чехословакиянинг «Дукла» (Йиглава) командасини қабул қилган совет спортчилари 6:0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Меҳмонлар дарвозасига шайбаларни Глазов (икки та), Гусев, Жлунтов, Блинов ва Михайлов киритишди. Бугун рақиблар Йиглавада такрор учрашадилар. Икки ўйин натижаси бўйича ғолиб чиққан команда финалга йўлланма олади.

* * *

СССР биринчилигида иштирок этаётган иккинчи лига (олтинчи зона) командаларининг сўнгги тур учрашувларида қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Зауралец» (Курган) — «Нефтяник» (Тюмень) — 0:0, (ўн бир метрли тўплар ҳисоби — 2:5), «Спартак» (Семипалатинск) — «Восток» (Усть-Каменогорск) — 0:0: (5:4). «Трактор» (Павлодар) — «Динамо» (Целиноград) — 3:1, «Автомобилист» (Қизил Урда) — «Енбек» (Жезқазған) — 2:0. «Андижанец» (Андижон) — «Янгиариқ» — 2:1, «Нефтяниқ» (Фарғона) — «Олатов» (Жамбул) — 0:2, «Автомобилист» (Термиз) — «Янгиер» (Янгиер) — 1:1, (4:5), «Труд» (Жиззах) — «Нефтяник» (Тожикистон ССР, Ленин райони) — 2:0.

МОТОВЕТЕРАНЛАР КЎРИГИ

РИГА. Латвиянинг пойтахтида 1940 йилга қадар ишлаб чиқарилган автомашиналар ва мотоциклларнинг кўрик-намойиши бўлиб ўтди. Бу одатдагидан ташқари кўрикни томоша қилгани жуда кўп ригаликлар ташриф буюришди. Улар ҳозир йўлларда деярлик учрамайдиган ветеран автомашиналар ва мотоциклар билан қизиқиб танишишди. Томошабинлар совринига ригалик Ю. Тельшевскийга қарашли 1936 йилда чиқарилган «Ягуар» спорт автомобили сазовор бўлди.

Суратда: «Ягуар» маркали спорт автомобили.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ

ТЕЛЕВИЗОР

6 ОКТЯБРЬ ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.40 Рангли телевидение V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивалининг мукофотли фильмлари. «Шахтёрлар». Телевизион ҳужжатли фильм (рус тилида). 18.30 «Ахборот» информацион программаси. (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 18.45 Рангли телевидение. «Зиддиятли Америка». Иккинчи кўрсатув. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 19.15 Мушоира этади давом. 19.55 «Ахборот» информацион программаси. 20.15 Пахтакорларнинг меҳнат рапортлари. 20.30 Пахтакорлар учун концерт. **Москва кўрсатади.** 21.00 «Вақт» информацион программаси. 21.25 Хоккей бўйича Европа чемпионлари кубоги учун. «Дукла» (ЧССР) — ЦСКА. Чехословакиядан олиб кўрсатилади. 23.45 Рангли телевидение. «Голубой огонёк» саҳифаларида». 00.35 Кўрсатувлар программаси. 00.40 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.15 Рангли телевидение. Р. Ребан. «Кўпликдаги биринчи шахс» Телевизион спектакль премьераси. **Тошкент кўрсатади.** 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студент меридиани» (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.15 «Чин қалбдан». Копейск шаҳри шахтёрлари билан учрашув. **Тошкент кўрсатади.** 21.00 «Ассалом, оталар!». Телевизион спектакль (рус тилида).

Учинчи программа. 17.30 дан Душанба кўрсатади.

7 ОКТЯБРЬ ЯКШАНБА

Ўқитувчилар куни

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.25 Кўрсатувлар программаси. 9.30 Янгиликлар. **Ўзбек тилида:** 9.40 Ўқувчилар учун. «Ўқувчилар бригадасида». 10.10 «Сеними, шошмай тур». Болалар учун мультфильм. 6-сон. 10.20 «Бахтли болалик». **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Ўқувчилар учун. «Будильник». 11.40 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 12.40 Қишлоқ янгиликлари. 13.40 Бугун — Ўқитувчилар куни. 14.00 Рангли телевидение Баскетбол бўйича Европа чемпионати. Эркаклар. Испаниядан олиб кўрсатилади. 14.40 Халқаро панорама. 15.10 Музикали киоск. 15.40 Рангли телевидение. Киносаёҳатчилар клуби. 16.40 Рангли телевидение. Мультфильмлар программаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.10 Кўрсатувлар программаси. 17.15 «Колокольчик» клуби (рус тилида). **Ўзбек тилида:** 17.45 Бугун — Ўқитувчилар куни. 18.00 Ўқитувчилар учун концерт. 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.00 Телевизион миниатюралар театри (такрорий кўрсатув). 19.40 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 20.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Арарат» (Ереван) — «Динамо» (Москва). Ереваидан олиб кўрсатилади. 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. «Чашма». Халқ ашула ва рақс ансамблларининг телевизион конкурси. «Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўқув программаси. Рус тилида: 10.00 Ўқитувчилар учун консультация. 1—3-синфлар. 10.30 «Биринчи концерт». Болалар учун фильм-концерт. 10.50 «Дастлабки саҳифалар». Ҳужжатли фильм. **Москва кўрсатади.** 17.10 ГДР телевидениеси студиясининг программаси. **Тошкент кўрсатади.** 20.00 Киноэкран янгиликлари. Реклама (рус тилида). 20.30 Цирк программаси. 21.00 «Соҳилга руҳсат». Бадиий фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Концерт. 23.30 Адабий учрашувлар. Ғафур Ғулом. 00.15 Кўрсатувлар программаси. 00.20 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 17.00 Фрунзе телевидениеси студиясининг кўрсатувлари.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—02735. Нашр. В — 2297.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33.02-49 дан 33.02-58 гача, Эълонлар бўлими — 33.81-42.